

GAZETA KUJAWSKA

1 egz.

Cena 3 złote

Rok II

Włocławek piątek 11 lipca 1947

169 (468)

Konferencja paryska ma uterować drogę do stworzenia bloku zachodniego Zachodnie Niemcy jednym z jego filarów

MOSKWA, 10. 7. (PAP). Korespondent agencji TASS donosi z Paryża, że wszystkie przygotowania do konferencji, która ma się rozpocząć 12 lipca, dowodzą, iż istnieje określony plan brytyjsko-amerykański, który jest wykonywany zgodnie z rozkazami z Waszyngtonu. Stało się obecnie jasne, że celem tego planu jest wykorzystanie konferencji paryskiej do stworzenia bloku zachodniego, do rozdelenia Europy na 2 grupy państw i do uczynienia z jednej z tych grup narzędzie polityki pewnych kół amerykańskich, zmierzających do rozłożenia kontroli nad państwami europejskimi przez obfitując wielkich kredytów.

Minister Bevin przybył do Paryża w dniu 17 czerwca i włączył ministra Bidault do współpracy nad planem, mającym na celu stworzenie bloku zachodniego.

Powróciwszy do Londynu po konferencji, minister Bevin wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że pragnie rzekomo więcej, niż ktokolwiek, zjednoczenia Europy. W związku z tym przemówieniem dziennik „Franc Tiseur” domniósł, iż treść tego przemówienia i jego antyradziecki charakter można porównać jedynie z przemówieniami Churchilla.

Z drugiej strony organizatorzy bloku za-

chodniego czynią wszystko, co leży w ich mocy, aby włączyć zachodnie Niemcy do bloku. Przed drogą wojną światową niektórzy brytyjscy i francuscy mężowie stanu — zwolennicy polityki monachijskiej — usławali wyko-

rzystać Niemcy dla swych planów. Jednakże ponieśli wielką porażkę. Obecnie niektóre koła usiłują odrodzić politykę monachijską, jednakże nie mogą już liczyć na całe Niemcy. Dlatego też chodzi im o włączenie przynajmniej

zachodnich Niemiec do swego bloku.

Przed kilkoma dniami przybył do Niemiec ministrowie amerykańscy Harriman i Anderson, prowadzą oni rokowania z urzędnikami niemieckimi, przyrzekając rozpatrzyć ponownie sprawę poziomu przemysłu niemieckiego i zwiększyć ewentualnie ten poziom.

W niemieckich kołach demokratycznych tego rodzaju plany wykorzystania zachodnich Niemiec dla interesów pewnej grupy mocarstw wywołały negatywną reakcję.

Należy przypomnieć, że włączenie zachodnich Niemiec do bloku zachodniego, który jest obecnie tworzony, sprzeczne jest całkowicie z zobowiązaniami, jakie Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Francja powzięły na konferencji poczdamskiej.

Czechosłowacy ministrowie u generalissimusa Stalina

MOSKWA, 10. 7. (PAP). Agencja TASS donosi, że prezes rady ministrów ZSRR Stalin w obecności ministra spraw zagranicznych Molotowa przyjął na audiencji czechosłowackiego premiera Gottwalda, ministra spraw zagra-

nicznych Masaryka i ministra sprawiedliwości dr. Tina. Obecni na audiencji byli: ambasador czechosłowacki w ZSRR Gorak, generalny sekretarz czechosłowackiego ministerstwa spraw zagranicznych Heferlich oraz charge d'affaires ZSRR w Pradze Boerow.

Jugosławia i Węgry

odmówiły wzięcia udziału w konferencji paryskiej

BELGRAD 10. 7. W dniu dzisiejszym minister spraw zagranicznych Stanole Simić wręczył ambasadorom W. Brytanii i Francji w Belgradzie notę zawierającą odpowiedź odmowną na zaproszenie na konferencję paryską.

Nota stwierdza, że ze sformułowania zaproszenia wynika, iż przyjęcie go umożliwiłoby pewnym mocarstwom daleko idącą ingerencję w sprawy wewnętrzne państw europejskich. Ingerencja taka stwarza zagrożenie suwerenno-

ści państw europejskich. Rząd jugosłowiański nie może również zgodzić się na to, ażeby Niemcy otrzymały pomoc w odbudowie równo cześnie z państwami zniszczonymi na skutek agresji niemieckiej. (gz)

BUDAPESZT 10. 7. (PAP). Rząd węgelski postanowił na czwartkowym posiedzeniu, że nie przyjmie zaproszenia na konferencję paryską. W komunikacie wydanym w tej sprawie węgierska agencja prasowa stwierdza, że jed-

nym z powodów odmowy udziału w konferencji, jest fakt, iż nie będą w niej uczestniczyć wszystkie wielkie mocarstwa.

Przedstawiciele wszystkich trzech partii koalicji rządowej wypowiedzieli się przeciwko przyjęciu zaproszenia jeszcze na posiedzeniu odbytym przed zapadnięciem decyzji rządu.

Zastrzeżenia Szwajcarii

BERN 10. 7. (PAP). Urzędowo podano do wiadomości, że Szwajcaria przyjęła zaproszenie na konferencję paryską — będzie uczestniczyła w naradach w sprawie programu gospodarczego Europy i pomocy amerykańskiej pod pewnymi warunkami. Rząd szwajcarski zastrzegł się, że nie zamierza zmienić swej obecnej polityki gospodarczej, którą uważa za konieczną. Równocześnie zaznaczył, że nie zgodzi się na żadne wtrącania się w sprawy wewnętrzne Szwajcarii i nie będzie popierał żadnych uchwał, zmierzających do ograniczenia suwerenności krajów europejskich. Szwajcaria nie przyjmie na siebie żadnych zobowiązań, któreby były sprzeczne z jej tradycyjną neutralnością. Szwajcaria zastrzega sobie również prawo wykonywania umów handlowych, jakie zawarła z krajami europejskimi, które nie biorą udziału w konferencji paryskiej. Równocześnie zastrzega sobie Szwajcaria prawo zawierania nowych umów handlowych według swego uznania z wszystkimi krajami europejskimi, niezależnie od tego czy kraje te uczestniczyć będą w konferencji paryskiej.

Fala aresztowań w Atenach

2.500 demokratów greckich deportowano na wyspę Spithalis

MOSKWA 10. 7. (PAP). — Agencja TASS donosi z Aten, że przywódca Unii Demokratycznej, należącej do EAM, Kritikos i inni członkowie centralnego komitetu EAM zostali aresztowani w środę o świcie. Cała noc trwały objawy i aresztowania w Atenach i innych miastach greckich. Aresztowano około 2.500 osób. Redaktor naczelny dziennika „Rizospastis” został aresztowany w czasie rewizji, dokonanej przez policję w redakcji. Policja i garnizon ateński są w stanie ostrego pogotowia. Aresztowania trwają w dalszym ciągu. Kierują

nimi minister bezpieczeństwa Zervas i szef policji Evert.

LONDYN 10. 7. (PAP). Agencja Reutersa donosi z Aten, że wszyscy aresztowani zostali deportowani na wyspę Spithalis.

Zjednoczenie greckich partii lewicowych ogłosiło apel do demokratycznych narodów świata, w którym protestuje przeciwko represjom i aresztom. Apel stwierdza, że ucisk fascystowsko-monarchistyczny rządu greckiego wzmacnia się.

Zgon gen. Żeligowskiego

LONDYN 10. 7. (PAP). — Dnia 8 lipca zmarł w wieku 82 lat generał Lucjan Żeligowski. Przyczyną śmierci był udar serca. Pogrzeb śp. generała Żeligowskiego odbędzie się w końcu bieżącego tygodnia na koszt państwa polskiego.

Jak wiadomo, gen. Żeligowski zamierzał w sierpniu br. powrócić do Polski, licząc, że zdrowie i siły na to pozwolą.

Henry Wallace

o planie Marshalla

NOWY JORK 10. 7. (PAP). Były wiceprezydent Stanów Zjednoczonych Henry Wallace, omawiając plan Marshalla, wyraził przekonanie, że plan pomocy amerykańskiej dla Europy nie odegra pozytywnej roli tak długo, jak długo republikanie amerykańscy żyć będą „w ślepej obawie przed postępow społecznym w Europie i w Ameryce”. Wallace zaznaczył, że pomoc amerykańska winna być scharmonizowana z działalnością ONZ.

Na pokrycie 50 milionów ton deficytu — uzyskano tylko 32 miliony ton Światowa konferencja zbożowa w Paryżu

PARYŻ 10. 7. (PAP). — W środę rozpoczęła się w „Grand Palais” światowa konferencja zbożowa z udziałem delegatów 33 krajów. Konferencja przedyskutuje sprawę rozdzielania zbiorów tegorocznych w skali światowej oraz będzie się starała znaleźć środki zapobieżenia ewentualnemu kryzysowi żywnościowemu na świecie.

Obrady konferencji zagał premier rządu francuskiego Ramadier, który wygłosił krótkie przemówienie powitalne.

Przewodniczący Komitetu wykonawczego organizacji wyżywienia i rolnictwa ONZ, prof. Andre Mayer, stwierdził, że racjonowanie żywności w wielu krajach na świecie jest w dalszym ciągu niezbędne. Przewodniczącym konferencji wybrano francuskiego ministra rolnictwa Pierre Tanguy-Prigent, a wiceprzewodniczącym belgijskiego ministra aprowizacji For-

ninga.

Następnie głos zabral sekretarz generalny międzynarodowej Rady Żywnościowej Dennis Fitzgerald, który stwierdził, że racjonalny rozdział zboża w skali światowej jest absolutną koniecznością. Oświadczył on, że kraje normalnie importujące zboże potrzebują 50 milionów ton, a kraje eksportujące mogą dostarczyć za ledwie 32 miliony ton. Członkami komisji przygotowawczej dla spraw zapasu zboża są przedstawiciele Francji, Polski, Brazylii, Holandii, Unii południowo-afrykańskiej, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Minister rolnictwa Stanów Zjednoczonych Anderson stwierdził, że — zdaniem jego — zagrożenie braku żywności na świecie można w znacznej mierze rozwiązać przez ostrożne gospodarowanie zasobami państw, które odczuwają deficyt zbożowy.

Niedobór zboża na świecie trwać będzie dopóty, dopóki kraje, których bilans handlowy jest deficytowy, nie będą w stanie podnieść swej produkcji. Min. Anderson stwierdził, że jak dotychczas nie ma odpowiedniej ilości zboża w krajach eksportujących, która mogłaby zaspokoić potrzeby wszystkich krajów importujących.

Stany Zjednoczone w roku bieżącym będą mogły eksportować więcej pszenicy, niż dotychczas, jeżeli chodzi jednak o eksport innych zbóż, to będzie on mniejszy.

Sekretarz Międzynarodowej Rady Żywnościowej Dennis Fitzgerald podał następujące cyfry: ogólny eksport zboża między 1 lipca 1947 r. i 30 czerwca 1948 r. wyniesie 32 miliony ton. Na całość składa się 25.500 tysięcy ton pszenicy i około 5.500 tysięcy ton innych zbóż. Eksport ten pochodzi z następujących państw: Stany Zjednoczone — 14.500 tysięcy ton, Argentyna — 5.500 tysięcy ton, Australia — 1.650 tys. ton, Kanada — 8 milionów ton. Inne państwa dostarczą 2.350 tysięcy ton.

80 milionów dolarów

na pomoc dla Polski przeznaczył amerykański „Relief”

Z ogólnej sumy 350 milionów dolarów, jaką dysponuje organizacja amerykańska „Relief” na cele pomocy dla krajów zniszczonych przez wojnę, 80 milionów dolarów przeznaczone zostały na pomoc Polsce.

Pieniądze te zużytkowane będą prawie w całości na zakup produktów żywnościowych. Termin wysyłki pierwszych transportów do Polski nie został jeszcze ustalony.

Wykradzenie planów bomby atomowej

Tajne dokumenty dotyczące produkcji zaginęły w Oak Ridge

WASZYNGTON 10. 7. (PAP). — Dziennik „New York Sun” donosi, że tajne dokumenty dotyczące produkcji bomby atomowej, zostały skradzione z zakładów produkujących energię atomową w Oak Ridge w stanie Tennessee.

Agencja Reutersa donosi, że 2 członkowie

komisji atomowej kongresu amerykańskiego potwierdzili tę wiadomość. Amerykańskie koła rządowe stwierdzają, że nie im nie wiadomo o kradzieży. Takie samo oświadczenie złożył przedstawiciel amerykańskiej Komisji Energii Atomowej.

Najmniejsza republika na świecie pragnie wstąpić do ONZ

RZYM, 10. 7. (PAP). Prasa donosi, że najmniejsza na świecie republika San Marino zwróciła się do sekretarza generalnego ONZ z podaniem o przyjęcie jej w skład członków ONZ.

Proces organizacji szpiegowskiej „Liceum“

Pierwszy dzień rozprawy przed Sądem Wojskowym w Warszawie

Dnia 9 lipca r. przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie rozpoczął się proces 14-tu uczestników nielegalnej komórki wywiadowczej „Liceum“, zajmującej się zbieraniem informacji wojskowych, politycznych i gospodarczych na rzecz II Korpusu gen. Andersa.

Na jawie oskarżonych zasiadli: Barbara Sadowska, Bolesław Zieleniewski (inżynier), Franciszek Pacynański (wicedyr. Warsz. Izby Przem. - Handl.), Lech Dunin (urzędnik Państw. Banku Rolnego), Helena Dunin (dziennikarka), Julian Łoziński (oficer), Jadwiga Sternin - Matusewicz (artystka - malarka), Stanisław Jakubisiak (urzędnik mgr. praw), Stanisław Korolkiewicz (student praw), Czesław Atminis (technik kolejowy), Alenowicz, Mieczysław Błaszkiwicz (student Politechniki), Kazimierz Freitag (student Politechniki) i Halina Waszcuk (stud. Uniwersytetu).

W skład sądu weszli: jako przewodniczący — płk. dr. Klimowiecki, mjr. Konieczny i por. Biełkiewicz.

Główna oskarżona Barbara Sadowska

Na wstępie przewodniczący, płk. Klimowiecki, odczytuje akt oskarżenia głównej oskarżonej, Barbary Sadowskiej, zarzucający jej, iż: 1) w okresie od sierpnia 1944 roku do maja 1945 roku brała udział w nielegalnej organizacji, działającej na terenie województwa lubelskiego i warszawskiego, a zmierzającej do obalenia demokratycznego ustroju Polski, 2) w okresie od maja 1945 r. do października 1945 r. zajmowała stanowisko zastępcy szefa wywiadu delegatury „rządu londyńskiego“ i wyjeżdżała za granicę, w celu nawiązania kontaktu z wrogimi Polsce czynnikami, przeprowadziła rozmowę z gen. Andersem, a po powrocie z za granicy zorganizowała ekspozyturę wywiadowczą i wysyłała raporty wywiadowcze do gen. Andersa, 3) od początku listopada 1945 r. przez akcję wywiadowczą działała na szkodę Państwa Polskiego, zajmowała stanowisko szefa ekspozytury wywiadowczej „Liceum“, gromadziła tajne wiadomości i co miesiąc wysyłała raporty wywiadowcze do drugiego oddziału II Korpusu Gen. Andersa, 4) wydawała instrukcje o przechowywaniu broni, 5) posługiwała się fałszywymi dokumentami.

Oskarżona Barbara Sadowska przyznaje się do prowadzenia działalności wywiadowczej na rzecz gen. Andersa, lecz zaprzecza, jakoby miała prowadzić akcję szpiegowską na rzecz obcego mocarstwa.

Spowiedź agentki

Po oświadczeniu tym Sadowska składa długie wyjaśnienie, w którym naświetla i analizuje szczegółowo tło swej działalności. Na wstępie oznajmia, iż w czasie pobytu w areszcie jej nastawienie do obecnej rzeczywistości i do sytuacji politycznej uległo zasadniczej ewolucji i zaznacza, że ewolucja ta nastąpiła wskutek głębokiego przemyślenia całej sprawy.

Przechodząc do omówienia swej działalności, oskarżona zeznaje, że swoją pracę konspiracyjną rozpoczęła w 1942 roku jako kurierka, następnie kurierka dalekobieżna, wreszcie jako specjalna kurierka zagraniczna przy Komendzie Głównej AK. W okresie tym utrzymywała łączność pomiędzy Warszawą a okupowanymi przez Niemcy terenami wschodnimi, specjalnie Mińskiem Litewskim i Brześciem Litewskim.

Oskarżona oświadcza, że akcja AK, w której brała ona udział, nie miała podłoża politycznego, lecz wyłącznie niepodległościowe. Szerokie szeregi AK-owców nie były informowane o linii politycznej rządu londyńskiego. Przenikała do nich jednak londyńska propaganda antyradziecka.

Po śmierci Sikorskiego polityka rządu londyńskiego przybrała wyraźny charakter antyradziecki, bazując na koncepcji obrony na dwóch frontach. Po wkroczeniu wojsk radzieckich powstaje ekipa „Wschód“, która otrzymuje rozkaz niedemobilizowania się i dalszej działalności konspiracyjnej. Powstaje wtedy ekspozytura wywiadowcza, działająca przy delegaturze rządu, której kierownikiem zostaje płk. Rzepecki.

W okresie tym w podziemiu polskim pano-

Obchód święta zdobycia Bastylii

PARYŻ 10. 7. — Partia komunistyczna i socjalistyczna departamentu Sekwany wydały wspólną odezwę, wzywającą ludność Paryża do zorganizowania masowych wieców i manifestacji z okazji święta narodowego 14 lipca — rocznicy zdobycia Bastylii. Odezwę wzywa poza tym robotników do czujności wobec zwiększonej działalności kolaborantów i dawnych zwolenników rządu Vichy, którzy spiskują przeciwko demokracji i zagrażają istnieniu Republiki.

wał chaos i dezorientacja. Nie było widać jasnej linii i nikt nie zdawał sobie sprawy z rzeczywistej sytuacji. W lipcu 1945 roku przy szedł rozkaz likwidacji ekipy „Wschód“, z wyjątkiem wywiadu wojskowego. Postanowienia to wprowadziły jeszcze większe zamieszanie.

Podróż do Andersa

W celu zorientowania się w nastawieniu emigracji polskiej, zwłaszcza kół londyńskich do nowej rzeczywistości w kraju, oskarżona z własnej inicjatywy postanawia udać się za granicę. Wyjazd ułatwił jej kpt. Litwin z krakowskiego AK, który skierował ją do niejakiego Beresko, mającego kontakty na punktach przerzutowych. Dzięki pomocy Beresko oskarżona przez Pragę Czeską, Pilzno udała się samochodem do Regensburga i tam zgłosiła się do mjr. Mikołaja z Brygady Świętokrzyskiej NSZ.

W Regensburgu oskarżona zorientowała się, iż mjr. Mikołaj ma pewne kontakty organizacyjne z krajem, idące po linii NSZ-owskiej. Tam również przekonała się, iż podróż do Londynu jest prawie niemożliwa, a mjr. Mikołaj obiecał jej ułatwić przedostanie się do kwatery gen. Andersa we Włoszech. Przy jego pomocy oskarżona dostaje się do sztabu II Korpusu w San Giorgio i tam zgłosiła się do płk. Kijaka, szefa II Oddziału gen. Andersa. W celu nawiązania kontaktu z Londynem oskarżona wysyła telegram do Anglii, który pozostał bez odpowiedzi. Dlatego rozpoczyna rozmowy z płk. Kijakiem, z którym omówiła najważniejsze sprawy dalszej organizacji wywiadu w Polsce. Według otrzymanych od niego dyrektyw, miała stworzyć nową organizację wywiadowczą, opartą na organizacyjnej sieci „Pralni II“. Następnie nastąpiło spotkanie z gen. Andersem. Rozmowa trwała krótko. Anders wypowiedział kilka frazesów i oświadczył, że udzieli organizacji pomocy. Następnego dnia miała się odbyć druga rozmowa, która jednak wsku-

tek wyjazdu Andersa nie doszła do skutku. Dalsze cyrektywy, jak również kwotę 4 tys. dolarów, oskarżona otrzymująca od płk. Kijaka, z którym omówiła sprawę łączności.

Następnie oskarżona w transporcie repatriantów wróciła do kraju i zatrzymała się w Katowicach u oskarż. Jakubisiaka, któremu dała dyrektywy prowadzenia wywiadu gospodarczego i węglowego.

Organizacja sieci wywiadowczej

Po powrocie od Andersa przystąpiono do organizacji sieci wywiadowczej pod nazwą „Liceum“. Oskarżona odbyła w Warszawie szereg rozmów z jej współpracownikami z „Pralni II“ i skontaktowała się z oskarżonymi Jakubisiakiem, Zieleniewskim i rodzeństwem Dunin. Na tajnych zebraniach omówiono kwestie dalszej pracy wywiadowczej po linii politycznej i gospodarczej oraz ustalono dyrektywy dla placówek terenowych.

Lech Dunin z racji swoich kontaktów miał dostarczać wiadomości ze sfer wojskowych, zaś Helena Dunin, jako dziennikarka, miała się zająć dostarczeniem informacji dotyczących partii politycznych.

W terenie uzupełniono sieć organizacyjną. Między innymi w Lublinie działał niejak „Szary“, dostarczający informacji kolejowych. W Gdańsku została założona komórka „Stocznia“, pod kierownictwem Lasockiego, którego miejsce zajął następnie oskarżona Matusewicz. Z terenu gdańskiego dostarczono informacje ze „Stoczni“ z kapitanatu portu oraz informacje dotyczące jednostek floty radzieckiej. Prócz tego istniała również komórka na terenie Wilna, która według dyrektyw Sadowskiej miała zbierać m. in. informacje o charakterze wojskowym. Poza tym na terenie prawie całej Polski istniały placówki, bazujące na dawnej sieci organizacyjnej „Pralni II“.

Według dyrektyw płk. Kijaka, nowa ekspoz-

Nowy ambasador USA złożył listy uwierzytelniające Prezydentowi R. P.

WARSZAWA 10. 7. (PAP). — W dniu 9-go bm. o godz. 16-tej ambasador nadzwyczajny pełnomocny Stanów Zjednoczonych Ameryki, w Warszawie p. Stanton Griffis przybył do Belwederu w towarzystwie dyrektora i protokółu dyplomatycznego Adama Gubrynowicza i członków ambasady w celu złożenia listów uwierzytelniających Prezydentowi Rzeczypospolitej.

Na dziedzińcu belwederskim orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy amerykański,

kompania piechoty oddała honory wojskowe, a dowódca kompanii złożył raport ambasadorowi.

W uroczystości złożenia listów uwierzytelniających w sali Pompejańskiej Belwederu uczestniczyli: minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski, p. o. dyrektora Departamentu Politycznego w MSZ dr. Tadeusz Zebrowski, szef kancelarii cywilnej, szef kancelarii wojskowej oraz członkowie kancelarii cywilnej Prezydenta R. P.

De Gaulle ostatecznie odsłonił przyłbicę Znalazł się nowy przyjaciel Niemców

PARYŻ 10. 7. (PAP). — Gen. de Gaulle wygłosił w Paryżu przemówienie, w którym przedstawił nowe tezy swego programu politycznego. De Gaulle wypowiedział się za utworzeniem Stanów Zjednoczonych Europy pod egidą Francji i Wielkiej Brytanii. Zaznaczył on, że dla Niemiec przeznaczono w zjednoczo-

nej Europie bardzo poważną rolę. „Niemcy są synami Europy“ — powiedział de Gaulle, podkreślając, że czas już ustosunkować się pozytywnie do Niemców. Mówca wypowiedział się za przyjęciem planu Marshalla bez zastrzeżeń. Plan ten — zdaniem de Gaulle'a przyczyni się do wzmocnienia poczucia solidarności narodów europejskich.

Górnicy uzyskali podwyżkę płac

Przed zakończeniem strajku w Stanach Zjednoczonych

WASZYNGTON 10. 7. (PAP). We wtorek została podpisana między górnikami amerykańskimi, a właścicielami kopalń w Stanach Północnych nowa umowa, przewidująca podwyżkę dziennego zarobku górników z 11.85 do 13.05 oraz 8 godzinny dzień pracy.

75 proc. przedstawicieli przemysłu węglowego w pozostałych Stanach amerykańskich oświadczyło gotowość podpisania nowej umowy na warunkach, przyjętych przez właścicieli kopalń w Stanach Północnych.

cieli kopalń w Stanach Północnych. Przewiduje się, iż umowy te zostaną prawdopodobnie zawarte w przeciągu najbliższych kilku dni.

Odnaczenia polskie dla amerykańskich przedstawicieli w Niemczech

BERLIN 10. 7. — Szef Polskiej Misji Wojskowej w Niemczech, gen. Prawin, udekorował orderem „Polonia Restituta“, szefa ame-

zytura wywiadowcza miała za zadanie — 1) kontynuowanie dalszej pracy wywiadowczej, 2) działanie, jako grupa nie związana z żadną inną grupą w kraju, 3) przekazywanie wiadomości drogą kurierską, 4) utrzymywanie stałej łączności radiowej, 5) grupa „Liceum“ miała być finansowana przez II Korpus Andersa.

Trzy raporty

Oskarżona jako szef „Liceum“ wysyłała do gen. Andersa trzy raporty. Pierwszy z nich wysłany w końcu października 1945 r., przez kuriera Brygady Świętokrzyskiej, zawierał dawne meldunki, zebrane w okresie od kwietnia do sierpnia przez „Pralnię II“, oraz raport „Port“. Drugi raport wysłano przez oskarżonego, Błaszkiwicza w grudniu 1945 r. Raport ten zawierał informacje zebrane już przez placówki „Liceum“. Trzeci raport wystano 30 stycznia 1946 r., przez kuriera „Bogdana“, który udał się do Włoch, drogą przez Berlin.

Błaszkiwicz po powrocie od Andersa przywiózł ustne instrukcje, domagające się ścisłej współpracy, dotyczących działalności wojskowej, gospodarczej, politycznej, ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości z Ministerstwa Bezpieczeństwa.

Oskarżona zaznacza następnie, iż w czasie swej działalności miała przekonanie, że Anders reprezentuje prawowitą władzę dysponującą. Oskarżona przyznaje się, że miała w okresie tym chwile wahania, nawet załamania, w których uwiadamiła sobie, iż działalność jej koliduje z jej sumieniem. W przekonaniu tym utwierdziła się jeszcze bardziej po aresztowaniu. Po długich rozmowach i śledztwie upewniła się o zbrodniczej działalności Brygady Świętokrzyskiej, związanej z Niemcami. Największym dla niej ciosem był fakt ścisłego podporządkowania nie tylko wojskowego, ale i politycznego II Korpusu Andersa państwu anglosaskim. Następnie oskarżona przyznaje, iż grupa nieświadomie działała na szkodę państwa i narodu polskiego i że, iż działalność ta przypadła na najcięższy okres odbudowy i stabilizacji gospodarczej kraju.

Oskarżona zaprzecza kategorycznie zarzucanym jej kontaktom z wywiadem zagranicznym. „Nie mieliśmy kontaktu z Inteligence Service, ani z innym wywiadem, choć były okresy, że nie mieliśmy zupełnie środków pieniężnych dla naszej działalności“.

Omawiając moralny podkład swej działalności, oskarżona stwierdza, iż praca konspiracyjna miała ujemny wpływ na morale młodych ludzi, którzy brali w niej udział. Zabijanie z premedytacją ludzi, rabowanie, bezwzględne obchodzenie się ze swymi przeciwnikami powodowało, iż młode i nieskrystalizowane jeszcze charaktery wypaczają się.

Na zakończenie swoich wyjaśnień oskarżona zeznaje, iż największą winę i odpowiedzialność powinny ponieść czynniki rozkazodawcze. „Konsekwencje prawne — mówi oskarżona — powinny być wyciągane przede wszystkim w stosunku do mnie, gdyż wiem dobrze, że w wielu wypadkach winne były najwyższe władze konspiracyjne, które utrzymywały w tajemnicy przed swymi podwładnymi cel swej działalności. Obecnie wyrobiłam sobie pogląd na całość swego życia. Wiem, że rząd polski ocenia swoich przeciwników i pragnie jak najszybciej wyłowić tych ludzi do konstruktywnej pracy w odbudowie kraju“.

Po oświadczeniu, złożonym przez oskarżoną, prokurator, sędzia oraz obrona kierują do oskarżonej szereg pytań, których odpowiedzi uzupełniają jej oświadczenia.

Z przedstawionych przez prokuratora wojskowego dokumentów wynika, że zarówno grupa „Pralni II“, jak i „Liceum“, prowadziły działalność wywiadowczą przeciwko Związkowi Radzieckiemu, zbierając na terenie Wilna informacje, dotyczące transportów wojskowych i innych transportów w kolejowych oraz pownych szczegółów w uzbrojeniu. Informacje te zbierane były na podstawie instrukcji, wysyłanych przez oskarżoną Sadowską.

rykańskiej służby zwrotu d/br sojusznicy, płk. Allena, oraz jego współpracownika — Walda. Ponadto gen. Prawin wręczył Polski Krzyż Zasługi, Hulsemu, amerykańskiemu członkowi Trybunału Międzynarodowego w Norymberdze.

Ceremonia odbyła się w obecności generała Kaetinga, zastępcy gen. Clay'a.

Gen. Prawin w krótkich słowach podziękował amerykańskiemu zarządowi wojskowemu za pomoc w odbudowie Polski.

Szwedzko-norweska współpraca atomowa

SZTOKHOLM 10. 7. (PAP). — Dziennik „Stockholms Tidningen“ donosi z Oslo, że prawdopodobnie propozycja szwedzka, skierowana do Norwegii w sprawie współpracy nad badaniami atomowymi, zostanie przyjęta. Projekt przewiduje, iż Szwecja dostarczać będzie uranu, a Norwegia ciężkiej wody.

Zamordowanie dowódcy partyzantów hiszpańskich

PARYŻ 10. 7. (PAP). — Biuletyn informacyjny hiszpańskiej partii komunistycznej donosi o zamordowaniu przez gwardię cywilną szefa partyzantów okręgu Kordoby — Juliana Caballero. Podczas kilkudniowych walk w okręgu Villaviciosa Caballero dostał się do

niewoli. Gwardia, zgodnie z okólnikiem władz frankistowskich, zamordowała jeńca.

Caballero prowadził akcje partyzancką przez 8 ostatnich lat. Był on twórcą pierwszych oddziałów „Guerillos“ w Kordobie.

Przyjęcie ambasadorów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

WARSZAWA 10. 7. (PAP). — Minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski przyjął w dniu 9 bm. ambasadorów Francji, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i ZSRR w Warszawie, których powiadomił o ne-

gatywniej decyzji Rządu polskiego co do wzięcia udziału w konferencji paryskiej, wręczając im jednocześnie noty identycznej treści.

O decyzji rządu polskiego powiadomione zostały rządy Czechosłowacji i Jugosławii.

Quisling -- który odszedł z kwitkiem

Wynurzenia Władysława Studnickiego w piśmie londyńskim

Ostawiony ze swych sympatii niemieckich przed wojną, a w czasie okupacji kandydat na „polskiego Quislinga” Władysław Studnicki zamieszcza w londyńskich „Wiadomościach” cykl swych wspomnień p. t. „Z tragicznych dni”. Poniżej podajemy skrót jednego z artykułów tego cyklu, którego treść jest tak wymowna, że nie wymaga komentarzy.

3 listopada 1939 r. przybyłem do Warszawy. Droga ciężka. Nabawiłem się grypy, przez kilka dni nie wychodziłem z domu, lecz wieść o moim przyjeździe rozeszła się i przychodziło do mnie coraz to więcej osób.

Zgłaszali się ludzie przeważnie ze starszego społeczeństwa, różnych warstw i kierunków. Byli robotnicy, rzemieślnicy, ludowcy, przedstawiciele inteligencji zawodowej, przeważnie adwokaci, dziennikarze, przemysłowcy wielu arystokratów. Twierdzili, że trzeba rokować z Niemcami, stworzyć komitet narodowy, wysłać delegację do Berlina. Trzeba ratować to, co jest do uratowania.

Moim obowiązkiem — mówiono mi — jest się tym zająć, gdyż posiadam większe zaufanie u Niemców ze względu na stanowisko zajęte przeze mnie podczas pierwszej wojny światowej i w państwie polskim.

Najzupełniej się z tym zgadzałem, mówiłem, że nie możemy zrezygnować z państwa, że musimy je odbudować, a siłą motorową do odbudowy musi być armia polska. Wskazywałem, że w obecnych warunkach, przy próbach ze strony Niemiec kupienia neutralności Rosji i dania za ową neutralność pomocy Polsce, Niemcy nie mogą tworzyć armii polskiej pod hasłem wojny z Rosją, lecz że wojna ta jest niemiłosierną.

Delegacja, wysłana do Berlina, wg mego planu miałaby żądać zachowania państwa polskiego w granicach zapewnionych mu żywołność, bez precyzowania tych granic. Miała żądać tego w imię środkowej Europy, podstawy naturalnej dla Pan-Europę. Wśród odwiedzających mnie, idee te znajdowały pochwale. Wiedziałem, że mogę mieć za sobą poważne siły, które wielokrotnie się w miarę otrzymywanych koncesji.

Gdy zacząłem wychodzić z domu, spotkałem zwolenników wyczekiwania lub niechętnych próbom porozumienia się z Niemcami. Janusz Radziwiłł, wywołany z niewol, rosyjskiej był w Berlinie u Goeringa, który mu oświadczył, że uznaje wagę sprawy polskiej, ale że z rozstrzygnięciem jej Niemcy muszą czekać, uważał więc, że dziś wszelkie kroki z naszej strony są przedwczesne. Tego zdania był też Maurycy Potocki, również powołujący się na Goeringa.

Niestety żadnej propozycji nie otrzymałem...

Wiele osób wyrażało mi uznanie, że nie przyjąłem od Niemców mandatu tworzenia rządu, że dałem dowód patriotyzmu i samozaparcia się. Odpowiadałem na to, że **niestety żadnej propozycji nie otrzymałem, ale że ja, który od szeregu lat walczyłem o Państwo polskie, nie opuściłbym żadnej próby jego podźwignięcia wobec dzisiejszego upadku.** Patrio tyzm nie może powstrzymać obywateli od ratowania państwa i jego dóbr kulturalnych.

9 listopada aresztowano w Warszawie trzysta osób w charakterze zakładników, dla zapobieżenia ewentualnej akcji anty niemieckiej 11 listopada. Wśród aresztowanych był mój przyjaciel. Pragnąłem go oswobodzić. Pojechałem do gmachu gestapo. Był zabarykadowany drutami kolczastymi i obroniony karabinami maszynowymi. Dotrzeć do gestapo nie mogłem. Pojechałem do komendy miasta, gdzie mnie przyjął gen. von Neirode. Kiedy wyjaśniłem, po co przychodzę, odmówił wszelkiej interwencji. Powiedziałem mu, że chcę skorzystać ze

Zaopatrzenie rolnictwa w nawozy sztuczne na dobrej drodze

W pierwszych pięciu miesiącach r. 1946 wyprodukowano w Polsce 57.700 ton superfosfatu. W takim samym okresie roku bieżącego 63.700 ton, a więc przewyższając produkcję roku poprzedniego o 10 proc. Plan nakreślony na rok 1947 został dotąd wykonany w 91 proc.

Komunikaty radiowe Biura Cen

Podaje się do wiadomości, że oficjalne komunikaty radiowe Biura Cen będą nadawane poczynając od dnia 8 lipca br. codziennie w następującym czasie:

- 1) po godz. 7.35, tj. po wiadomościach dziennika porannego;
- 2) między godz. 21.00 — 21.25, tj. po wiadomościach dziennika wieczornego.

spółności i pomówić z nim o sprawach polityczno-wojskowych, na co chętnie przystał.

Oferował Niemcom zmię polską

— Będziecie mieli wojnę z Rosją sowiecką, jeżeli będzie się wam powodziło i będziecie musieli odebrać to, coście jej dali, Rosja sowiecka powstrzyma się od dostarczenia wam surowców. Podczas pokoju przywoziłaście dwadzieścia milionów ton rudy, rocznie Rosja sowiecka czeka tylko na sprzyjające warunki, by na was uderzyć. Dla zwyciężenia Rosji niezbędne jest zajęcie całej Ukrainy i Kaukazu, bez węgla i rudy Ukrainy, bez ropy i manganu Kaukazu, Rosja nie jest w stanie prowadzić wojny. Ale wypadnie okupować milion siedem

set tysięcy kilometrów. Zabraknie wam materiału ludzkiego do obsadzenia etapów. Przegrać wojnę bez wskrzeszenia Polski, bez powołania do życia armii polskiej.

Hitler w swej mowie powiedział, że Polska z traktatu wersalskiego nigdy nie powstanie. Jest to negacja Polski w pewnych granicach, ale nie jest to negacja państwa polskiego. Obecne warunki w Polsce wywołują silne podniecenie. Młodzież nasza spieszy do armii Sikorskiego za granicę. Od tego powstrzymać mogą nie represje, ale odbudowa państwa. Energia narodowa Polski może pójść z wami lub przeciwko wam.

Gen. von Neirode słuchał mego przemówienia uważnie i oświadczył: „To, co pan mówi

O bliższą współpracę prasy obu bratnich partii Konferencja redaktorów naczelnych organów PPR i PPS u premiera Cyrankiewicza

W czwartek 10 lipca br. przed południem, odbyła się w gmachu Rady Ministrów wspólna konferencja redaktorów naczelnych PPR i PPS.

Obrazy zabrał premier Cyrankiewicz. Referaty wygłosili w imieniu KC PPR tow. wiceminister Berman, a KC PPS wiceminister Jabłoński. Obradom przewodniczył sekretarz KC PPS tow. Cwik i członek KC PPR tow. Jedrychowski. Nad referatami wywiązała się dyskusja, w której kolejno zabierali głos — tow. Staszewski (PPR), Praga (PPS), Bielski (PPR), Winnicki (PPS), Galinski (PPR) i Kisielewski (PPS). Nawiązując do tych referatów, mówcy

podnieśli szereg zagadnień związanych z rozwojem prasy robotniczej i jej udziału w budowie demokracji ludowej. Mówcy wypowiedzieli się za koniecznością ściślejszej współpracy prasy obydwu bratnich partii w celu pogłębienia jednolitego frontu i wysunięciu szeregu praktycznych propozycji, zmierzających w tym kierunku. Wyniki obrad zreasumował tow. Jedrychowski i Cwik.

Po zakończeniu konferencji, tow. premier podejmował redaktorów prasy PPR i PPS skromnym obiadem, w czasie którego w serdecznej atmosferze prowadzono nadal przyjacielskie rozmowy.

Bezценne dokumenty wróciły do Polski Akta archiwalne miast pomorskich rewindykowane ze strefy brytyjskiej w Niemczech

WARSZAWA. (SAP). Dzięki staraniom p.k. Morawskiego, radcy polskiej misji wojskowej w Berlinie oraz dyrektora archiwum głównego akt dawnych w Warszawie, mgr. A. Stebelskiego, rewindykowane po raz pierwszy ze strefy brytyjskiej w Niemczech ogółem 19 wagonów akt archiwalnych.

Dwa wagony akt dotyczących polskich urzędów województwa pomorskiego i niemieckich urzędów nadnotekich z XIX wieku otrzymały z powrotem archiwum państwowe w Bydgoszczy.

Archiwum miejskie w Toruniu rewindykowało około 5 tys. pergaminów. Przy tej okazji biblioteka miejska w Toruniu odzyskała stał druk „Polonika”, a muzeum miejskie część swoich zbiorów, m. in. numizmatycznych.

Ponadto rewindykowane do archiwum państwowego w Szczecinie jeden wagon akt archiwalnych, wywiezionych w swoim czasie przez Niemców do Grossleiben. W tym cenny bardzo zespół dokumentów zachodnich Księstwa Pomorskich.

Wreszcie należy wymienić archiwum państwowe w Gdańsku, które otrzymało z Gasslar w Hertzu 10 wagonów akt, a więc prawie całe swoje archiwum. Najcenniejszą pozycją stał się archiwum samego miasta Gdańsk, którego najstarsze dokumenty sięgają XII wieku i dotyczą całych dzieł w miasto aż do okresu przedwojennego.

Wśród tych dokumentów należy jeszcze wymienić akta Księstwa Pomorskiego Mestwina, przywileje handlowe królów angielskich, duńskich, szwedzkich, układy z miastami Hanzeatyckimi, dyplom londyńskiego towarzystwa naukowego dla gdańskiego piwowara - astron-

Sprzedż drzewa opałowego w lasach państwowych

Celem zaopatrzenia ludności w opał przed nastaniem zimy, Ministerstwo Leśnictwa wydało zarządzenie, w myśl którego wszystkie Dyrekcje Lasów Państwowych sprzedawać będą miejscowej ludności drewno opałowe, tj. szczypy, wałki, gałęzie i chrust.

Z terenów, na których zapotrzebowanie rynku miejscowego przekracza będzie posiadane zapasy, Ministerstwo Leśnictwa ogranicza wywóz drewna na inne tereny.

Dla możliwie całkowitego pokrycia zapotrzebowania na drewno opałowe, szczególnie na terenach, na których zapotrzebowanie jest większe, od posiadanych zapasów, będzie sprzedawana karpina opałowa, letanina oraz ściętka.

Nadleśnictwa Państwowe będą okonywać sprzedaż wymienionego drewna opałowego, zasadniczo po cenie obowiązującego cennika, z tym jednak, że w niektórych rejonach kraju przewiduje się możliwość obniżki cen.

jest bardzo ważne i mam nadzieję, że mój rząd zainteresuje się opinią pana. Proszę dać mi ją na piśmie w celu przedstawienia odpowiednim władzom”.

Frank nie zadowolony

15 listopada — pisze dalej Studnicki — złożyłem odbity na roneo memoriał o odbudowie Polski i armii polskiej. Adjutant: Neirode prosił bym dał im po egzemplarzu, potem przyjeżdżał do mnie po ten memoriał oficerowie niemieccy. Wysłałem go też Frankowi i Fischerowi. Pewnego wieczoru pojawił się u mnie gestapo, przeprowadziło powierzchowną rewizję, zabrano odbitkę mego listu do Massoliniego i wzięto mnie z sobą.

W siedzibie gestapo zawiadomiono mnie, że Frank jest bardzo z memoriału niezadowolony i że żąda kategorycznie, bym go nie rozpozwszczniał, nie dawał oficerom i żadnym dal-szych listów nie składał, bo będę internowany.

W tym samym czasie zajęty byłam pisaniem memoriału o niemieckiej polityce okupacyjnej, uważałem bowiem, że zanim delegacja pojedzie do Berlina w celu wysunięcia szerszej koncepcji, trzeba wystąpić przeciwko obecnej polityce okupacyjnej.

Nadzieja na Hitlera...

Wiązałem pewne nadzieje z moimi wystąpieniami z następujących powodów. Zamek Królewski został uszkodzony podczas oblężenia Warszawy, wywieziono z niego potem cenę zabytki, w końcu podłożono miny, by go wysadzić w powietrze. Wysłałem telegram do Hitlera:

„Zamek Królewski w Warszawie ma być zburzony. Naród polski ceni swe zabytki historyczne i odczuwa to boleśnie. W imieniu mego narodu proszę o zachowanie gmachu. Władysław Studnicki”.

Początku telegramu nie przyjęła. Gdy i gubernator Fischer odmówił zezwolenia, udałem się do komendanta gestapo, pokazałem mu dawne zaproszenie do Norymbergi w charakterze gościa honorowego i dodałem, że Hitler mnie zna. W rezultacie — kończy swój artykuł Studnicki — telegram wysłano. Widać poskutkowało gdyż gmach został zachowany i dopiero podczas powstania uległ zburzeniu”.

Łączność telefoniczna z Anglią

Z dniem 4 lipca 1947 r. zaprowadzono ogólny ruch telefoniczny między Polską i Wielką Brytanią. Dopuszczone są rozmowy państwowe zwykłe, prywatne zwykłe, lotnicze pilne, z uprzedzeniem, informacje oraz służbowe zwykłe.

Możemy eksportować 4 tys. ton ryb rocznie Austria zakupiła za 700 tys. dolarów

Coraz popularniejsza w kraju ryba morska wyrównuje nie tylko nasz bilans aprowizacyjny w zakresie białka i tłuszczu, ale również, jest poszukiwany w krajach środkowej Europy artykuł importowy, może wypłynąć poważnie na bilans handlowy. Pierwszy krok na tej drodze został zrobiony przez zawarcie traktatu handlowego między Polską a Austrią. Traktat ten przewiduje między innymi wywóz z Polski ryb, wartości 700 tys. dolarów. Większość z wywołonych ryb stanowić będą ryby morskie, a w szczególności dorsz.

W najbliższych dniach mają udać się do Austrii przedstawiciele polskiego handlu rybnego, celem nawiązania kontaktów z firmami austriackimi. Oczywiście, aby eksport, zwłaszcza jeśli chodzi o ryby świeże i wędzone, doszedł do skutku, musi być przesyłane po walne trudności transportowe. Transport kolejowy może trwać najwyżej 4 dni. Nawet i taki krótki okres czasu wymaga dalego wysiłku ze strony eksportera, aby nie dopuścić do zepsucia się ryby w drodze. Do eksportu ryb zostaną użyte samochody — chłodnie, t. zw. „semitraillery”, którymi ostatnio obdarzyła nas UNRRA, oraz wagony z chłodniami.

Jak nas informują, Polska Centrala Rybna jest przygotowana do eksportu 4 tys. ton ryb rocznie.

Wolne posady w Szczecinie

SZCZECIN 9. 7. — Urząd Zatrudnienia w Szczecinie ogłosił w czerwcu br. 2.366 wakujących posad. Poszukujących pracy w tym czasie było 2.197 osób. Wakują posady dla: ślusarzy, spawaczy, tokarzy, stolarzy i cieśli.

W związku ze stałym wzrostem przeładunków w porcie jest również zapotrzebowanie na robotników portowych. Znaczna liczba wolnych posad wakuje również dla inżynierów, techników i wykwalifikowanych buchalterów. Jest również zapotrzebowanie na robotników kolejowych oraz robotników do odbudowującej się fabryki sztucznego jadu w Żydwinie. Zagadnienie bezrobocia wśród niewykwalifikowanych kobiet w Szczecinie zostaje rozwiązane. Bezrobotne kobiety skierowano do robót ogrodowych, do porządkowania miasta, oczyszczenia cegielni i do zakładów konfekcyjnych.

Konsumcja dorsza wzrasta

W okresie 5 miesięcy od stycznia do końca maja br. rozprowadzono na terenie całego kraju około 4.000 ton świeżego i wędzonego dorsza, z czego z górą 1.500 ton dostarczyła Centrala Rybna, pozostając zaś ilość rozprowadziły firmy spółdzielcze i prywatne. Liczbami tymi nie jest objęte spożycie na Wybrzeżu, gdzie silną rzecz konsumpcja przedstawia się najpoważniej.

Najwięcej tej popularnej, taniej i smacznej ryby, bo prawie 500 ton spożyła Warszawa i woj. warszawskie. Drugie miejsce zajmuje przemysłowy Śląsk, gdzie konsumpcja wyniosła 370,5 tony; trzecie miejsce Łódź — 271 ton. Najstabiliej, ze względu na trudności transportowe, przedstawia się spożycie na terenie Lublina i Bałogostoku.

Spożycie dorsza wykazuje w ostatnich mie-

siącach szybki wzrost. I tak w styczniu rozprowadzono 422,5 ton, a już w kwietniu zdołano rozprowadzić 1.013,6 ton, w maju zaś 1.745,6 ton.

Książki dla szkół rolniczych

W drugim kwartale br. departament Oświaty Rolniczej Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych zakupił i rozesłał do szkół rolniczych wszystkie typy — ponad 18.000 egzemplarzy książek naukowych i belestrystycznych na łączną sumę 2.755.000 zł.

W trzecim kwartale na zakup książek dla szkół rolniczych, przewidziana jest suma 15 milionów złotych.

Z cyklu naszych reportaży

Wisła zmienia swoje koryto

Człowiek ujarzmił potężne siły rzeki — Żmudne roboty regulacyjne między Włocławkiem a Toruniem

Trzy energiczne posunięcia i motor ślizgowca zaskakuje. Rozlega się monotony terkot i odbijamy od brzoza. Za nami w lekkim oboku spalinowych dymów ciągnie się długi ślad piany i zburzonej wody. Włocławek ze swoimi charakterystycznymi sylwetkami wznosi się na Spetalu, zerwanego mostu, katedry i kominów fabrycznych pozostaje coraz dalej w tyle. Spływamy w dół rzeki w kierunku do Torunia. Wisła jest dzisiaj wyjątkowo spokojna, gładka jak lustro i dla naszej motorówki stanowi jakby wygodną drogę, na której możemy czuć się bezpieczni. Mimo to sternik baczny okiem śledzi pływające boje zaczęte pionowe kotwicami na dnie i płynięcie stale według wytyczonych nimi szlaku mając białe boje po lewej a czerwone po prawej burcie. Chwila nieuwagi i już silny wstrząs i szmer szorowania dnem po piasku przyciąga się do niepokojąco wzmoczonego loskotu motoru. Lekko odbijająca się krótka fala wskazuje z góry, że jesteśmy na płyciźnie, podczas gdy głęboka i wielka fala świadczy o wysokim stanie wody.

Ogromna panorama Wisły technicznie urokiem spokojnego piękna. W obramowaniu jej przesuwa się zwolna wzgrzała pojeździe w szachownicę uprawnych pól, w kilku miejscach widać że już zaczynają kosić żyto. Z rzadka przesunęła się łódź rybacka. Tu i ówdzie na wysuniętych w nurt rzeczny cypłach, tak zwanych główkach, siedzi nieruchoma sylwetka wdka, który odprowadza nas spojrzaniem. Zbudzona na chwilę obrotem śruby fala tłuże się niespokojnie pewien czas u jego stóp, kiedyś to już minęli.

Stale towarzyszą łodzi rybitwy. Z głóbką podobnym do krzyku gonią nieustannie we wszystkich kierunkach wspaniałym lotem. Na silnych skrzydłach ważą się chwile w powietrzu, spadają jak kula w wodę, krótki wytrysk piany, trzepot skrzydeł i w następnej sekundzie odlatują już z wyrwanym wodzie łupem w dziobie.

13-KILOMETROWY ODCINEK PRAC DOSWIADCZALNYCH

Na 864 kilometrze koło wsi Korabniki rozpoczyna się najciekawszy odcinek Wisły. Na 13 kilometrach czynione są tu od lat doświadczenia i próby najnowocześniejszego uregulowania rzeki, wynik których ma posłużyć przy rozwiązywaniu regulacji Wisły w całym kraju. Korzystając z uprzejmości kierownika Państwowego Zarządu Wodnego w Toruniu inż. Nawarskiego pragniemy wraz z nim zapoznać się z przebiegiem i stanem robót, którymi kieruje.

Problem uregulowania Wisły jest zagadnięciem wielkim, niesłychanie skomplikowanym i kosztownym. Jest to sprawa, która czeka na swe rozwiązanie bodaj od wieków. Pracowało nad nią już kilka pokoleń. Każda klasa prowadzi przynosząca ogromne straty w materiale, pieniądzu a często i ludziach, katastrofalnymi skutkami przypomina nam o stałej aktualności sprawy. Każda powódź jest nowym alarmem, dopingującym do przyspieszenia jej rozwiązania. Zaledwie kilkanaście tygodni temu tym samym nurtem płynącym dziś tak spokojnie sunęły na zburzanych falach, potworne kry lodowe, niosąc zagładę i zniszczenie dzieła rąk ludzkich.

KONCEPCJA POLSKA LEPSZA OD NIEMIECKIEJ

Niemcy przeprowadzając regulację Wisły w dół od Torunia około 1900 r. wytyczali rzecę koryto według linii prostych. Długoletnia obserwacja i doświadczenia władz polskich wykazały, że było to założenie od podstaw fałszywe i błędne. Diagramy ukazują wyraźnie, jak często na skutek naturalnych sił działających w rzece, dno jej podnosi się w sposób zagratający niebezpieczeństwem mielizn i ławic piaskowych dla żeglugi. Polacy na odcinku doświadczalnym między Włocławkiem a Toruniem nadają Wisłę zgodny z jej naturą charakter linii wytykowej i krętej. Obserwacja dna wykazuje na diagramach tylko w jednym wypadku zagrożenie wymagane dla żeglowności stanu głębokości. koncepcja polska okazała się więc lepsza. Roboty według tego założenia rozpoczęto już przed wojną. Niemcy przekonali się o ich celowości i posunęli je dalej. Było to duże zwycięstwo techniki polskiej. Po wyzwoleniu rozpoczęto prace na nowo, przy czym na chwałę Państwowego Zarządu Wodnego należy powiedzieć, że rozpoczął on je nie posiadając dosłownie żadnego taboru. Ofiarą pracy robotników stoczni toruńskiej sprawiła, że dzisiaj tabor jednostek pa-

rowych, liczący przed wojną 2 statki, dziś wynosi już cztery. O rozmiarach robót na tym małym odcinku mowi najlepiej cyfra stu milionów złotych wydana w 1946 i 1947 roku. Do tego należałoby doliczyć sumy wydane na ten cel przed wojną, przez Niemców w okresie okupacji. A przecież minęły jeszcze lata, zanim prace zostaną ukończone. W tych warunkach nie dziw, że Niemcy obliczyli koszt regulacji Wisły na 300 miliardów marek.

JAK REGULUJE SIĘ RZEKĘ?

Podpływamy na pierwszy odcinek. Statek „Rak” zaopatrzony w potężny ekskawator pracuje tu jako pogłębiarka a jednocześnie dostarcza wydobywany z dna na ogromne łodzie żwir. Łodzie przewożą żwir na brzeg, gdzie betoniarka pomaga przy produkcji tysięcy cementowych płyt potrzebnych dla umocnienia budowli rzecznych. Pracuje tu 35 ludzi. Obok leży ponad 100 tysięcy pali.

Po drugiej stronie rzeki rozlewającej tu swoje łozysko na prawie 1200 metrów znajduje się najbardziej typowa cząstka robót regulacyjnych. Dla uzyskania zamierzonej wówojatej linii brzozy w rzeki wysuwa się daleko w jej nurt umocnione języki, które mają zmienić pracę sił wodnych. Z faszyny ciętej na brzegach wyplata się ogromne materace półmetrowej grubości. W chwili, kiedy zbliżamy się, grupa robotników obrzuca materace ciężkimi kamieniami. Kamienie spadają z pluskiem, materace tonie. Tuż obok niego w linii prostej zostają zatopione jeden po drugim dalsze. Taki cypel nazywany fachowo ostrogą wytworzy na dnie jakby próg, a który zatrzymuje się będzie piasek. Piasku tego będzie ciele przybywać. Będzie zatapiać się na nim dalsze maty i materace, umacniać je palami, sadzić wikliny, umacniać palisadami, aż wreszcie utrwali się je gładkimi płytami cementowymi. Wówczas ład na powódź już im nie zaszkodzi, a przeciwnie osadzić będzie nowe masy piasku. Po latach tam gdzie niegdyś była głębina i rwą silny

nurt, będzie trwała ziemia, na której zieleni się będzie roślinność. Takich umocnień buduje się wiele, praca wody i powodzi tworzy koło nich wyspy i mielizny, człowiek łączy je i zamyka, aż wreszcie osiąga swój cel i zamyka na trwałe, odcinając od zamierzonego nurtu cały system. W miejscu, gdzie rzeka rozlewała się na 1200 metrów, jej nurt główny pewny i głęboki wynosi już tylko 300 metrów. A wtedy rzeka zostaje ujarzmona.

W innym miejscu dla uzyskania zamierzonego wąwozu nurtu trzeba będzie natomiast zrywać obecny ład stały. Tu, gdzie teraz chodzimy i gdzie szumi wiklina, ma być wszystko zerwane i ma płynąć kiedyś woda trzy metry głęboko. Gdzie siły człowieka będą za słabe przyjdzie statek - pogłębiarka, uderzy potężnymi strumieniami wody podzonymi pompami o siłę wielu atmosfer, rozbije, rozmyje i spłucze wszystko doszczętnie. Co woda nanieśa, to woda roznieśa.

Praca robotników, przeważnie chłopów z okolicznych wsi, jest ciężka. Faszyna rwie u-branie, woda niszczy obuwie. Pracuje ich tu około trzystu.

WYDOBYWAMY STATEK Z DNA RZEKI

Już z daleka zwraca uwagę sęp dymu wznoszący się ze środka rzeki. Spoza zakrętu wylania się cała flotylla, złożona z dwóch promów w i dźwigu, obok stoi znowu kilka promów i drugi dźwig, pośrodku zaś dymi ogromny statek, pochłony ze 150-metrową grubą rurą, ułożoną na potężnych pływakach w formie metalowych cylindrów. To „Kameleon” pracuje tu przy wydobywaniu z dna Wisły zatopionego statku. Jest to statek 26 metrów długości, niegdyś własność Lloyd Bydgoskiego a później Żegluga Polskiej. Statek, nazywał się „Artur”, później „Słowacki” wreszcie „Urszula”. Niemcy zatopili go przez nieostrożność w 1942 roku. Statek pokryty jest na dwa metry mułem i piaskiem. „Kameleon” zbliża do niego ogro-

mną rurą. Potężna pompa zaczyna pracować, a rura ssie i wyciąga spod statku masy piasku i mułu wraz z wodą. Druga również potężna pompa wypycha to co tamta wessała, rura mi na 150 metrów dalej odsypuje piasek, który tworzy już sporą mieliznę. Wrak statku jest już widoczny tuż pod wodą, niektóre bli-chy sterczą nad powierzchnią. Przy dźwigu, ciągnącym wrak do góry stoi marynarz Lubliński. Patrzy na wrak z nadzieją i uśmiechem w oczach. Pracował na nim w chwili zatonięcia i ledwo uszedł wraz z rodziną z życiem. W kajucie został cały jego dobytek. Woda nie dopuszczając powietrza, konserwuje wszystko do brzoza. Napewno to i owo ocalało i da się odzyskać. W szczególności z zadowoleniem opowiada o kilku butelkach wina, które w tych warunkach nabrać musiało lepszej jakości. To go zagrzewa do pracy nad wydobyciem.

Statek leży na boku, maszynowy jego są nie uszkodzone, jest to piękny dwurubowiec, który po oczyszczeniu i odnowieniu wart będzie około 10 milionów złotych. Gra więc warta jest świeczki. Praca przy jego wydobywaniu potrwa około dwóch tygodni. „Kameleon” krząta się dzielnie przepychając dziennie około 2 tysięcy ton piasku i wody. Jest to jeszcze jeden powód dumy robotników pracujących w stoczni toruńskiej, bo cała ta flotylla, która tu pracuje, to dzieło ich rąk i owoc ich pracy.

Jak więc widzimy, robotnicy na Wisle są niezwykle żmudne, mało efektywne, szeroki ogół rzadko ma możność zetknąć się z ich ogromem, to też tym ciekawsze jest zapoznanie się z nimi na miejscu.

Na końcu tego ciekawego odcinka Wisły leżą historyczne ruiny średniowiecznego zamku polskiego w Bobrownikach, dalej mijamy również starą Nieszawę, którą sieciami rozpętanymi na ulicy nadbrzeżnej i małymi domkami wywołuje złudzenie nadmorskiej wsi rybackiej. Na horyzoncie wysoko na brzegu widnieją bardzo stare kościoły polski w Racieńku, wreszcie mijamy ruiny romantycznie odbijającego się w wodzie zamku w Złotorii. To ujęcie Drwęcy, u źródeł której leży Grunwald. Ciekawe myśli nasuwają się, kiedy płyniemy szlakiem, jaki wytyczała nam od dawna historia, a jaki znaczą dzisiaj prace robotnika polskiego. Na horyzoncie wylaniają się w końcu przepiękne wieś Torunia. (O)

Powstanie Wojewódzkiego Obyw. Komitetu obchodu Święta Odrodzenia Polski

W uroczystościach weźmie udział całe Pomorze

W dniu wczorajszym odbyło się z inicjatywy prezydium Woj. Rady Narodowej w sali posiedzeń Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy zebranie przedstawicieli władz, partii politycznych, Wojska Polskiego, OKZZ, organizacji społecznych, młodzieżowych itd. w związku z przypadającą na dzień 22 lipca br. trzecią rocznicą Odrodzenia Polski.

Celem obrad było szczegółowe omówienie obchodu zbliżającej się rocznicy Manifestu Lipcowego w skali wojewódzkiej, jak też dokonanie wyboru Woj. Obyw. Komitetu, organizującego uroczystości.

W posiedzeniu wzięli udział m. in.: wojewo-

da pomorski tow. Wołowoda, II sekretarz KW PPR tow. Konarski, przedstawiciel KW PPS tow. Kroenitz, reprezentant wojska płk. Lasota, prezydent m. Bydgoszczy tow. Twardzicki, przewodniczący MRN tow. Rutkowski, przewodniczący OKZZ tow. Bakowski i prezes Sądu Okręgowego w Bydgoszczy ob. Plejowski.

Po zagaleniu zebrania przez posła Jachowicza głos zabrał przewodniczący Okr. Komisji Zw. Zawodowych tow. Bakowski, który w krótkim przemówieniu podał szereg informacji i wskazań w sprawie obchodu rocznicy Odrodzenia Polski. Tow. Bakowski, nawiązu-

jąc do radosnego charakteru tego święta, położył główny nacisk na organizowanie poza uroczystymi akademiami jak największej ilości imprez o charakterze rozrywkowym. Do współpracy na tym odcinku wezwał on wszystkich artystów pomorskich, zespoły świetlicowe, chóry itd. W dalszym ciągu swego przemówienia uzasadnił on decyzję wyznaczenia daty obchodu rocznicy po wsiach na niedzielę 20 lipca. W powzięciu tej decyzji wzięto mianowicie pod uwagę okres żniw i w związku z tym niemożliwość przerywania pracy po wsiach w dzień powszedni, jakim jest dzień 22 lipca. Jako jedno z pierwszych zadań, nałożonych na zebranych przedstawicieli władz i instytucji, stwierdził tow. Bakowski konieczność wydania wspólnej odezwy do wszystkich mieszkańców Pomorza z racji obchodu trzeciej rocznicy wydania Manifestu Lipcowego.

Z kolei całokształt przygotowań do obchodu po wsiach pomorskich nakreślił przedstawiciel Woj. Zarządu Zw. Samopomocy Chłopskiej ob. Trzebiecki. Jak wynika z jego sprawozdania, obchód rocznicy rozpocznie się po wsiach uroczystymi akademiami już w dniu 19 bm. Przed południem 20 bm. natomiast odbędą się defilady, a po południu zabawy ludowe, przedstawienia teatralne itd.

Z ramienia WP głos zabrał płk. Lasota, który zapowiedział udział wojska w uroczystym capstrzyku w dniu 21 bm. w Bydgoszczy i we wszystkich miastach Pomorza, posiadających garnizony, jak np. Inowrocław, Chełmno.

Obszerną dyskusję zakończyły przemówienia wojewody tow. Wołowody i prezydenta miasta Bydgoszczy tow. Twardzickiego, którzy w krótkich słowach nakreśliли istotny charakter prac, przygotowujących obchód w skali wojewódzkiej.

W skład Woj. Obyw. Komitetu, organizującego uroczystości, weszli: wojewoda pomorski tow. Wołowoda jako przewodniczący, pierwszy sekretarz KW PPR tow. Kubiński, przedstawiciel KW PPS tow. Kroenitz, rektor UMK Kolankowski, płk. Jurkowski, mjr. Janikowski, tow. Bakowski, prez. miasta Bydgoszczy tow. Twardzicki, przewodniczący MRN tow. Rutkowski, poseł Jachowicz, sędzia Lesiewicz oraz przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych i młodzieżowych.

Na wniosek II sekretarza KW PPR tow. Konarskiego wybrano 3-osobowy komitet dla zredagowania odezwy do mieszkańców Pomorza w związku z rocznicą i 3-osobową komisję, mającą zadanie przypilnować właściwe roz-prowadzenie instrukcji w sprawie obchodu święta Odrodzenia Polski na terenie całego województwa pomorskiego.

Reorganizacja PCH na terenie wojew pomorskiego

Powszechnie domy towarowe będą otwarte już w najbliższym czasie

Państwową Centralą Handlową, jak wiadomo, ma odegrać rolę regulatora obrotu na odcinku handlu detalicznego, zwłaszcza artykułami spożywczymi. W związku z tym aparat jej ulegnie z dniem 1 sierpnia br. pewnej reorganizacji. PCH na terenie woj. pomorskiego będzie posiadała 5 równorzędnych oddziałów z siedzibami w Bydgoszczy, Grudziądzu, Toruniu, Włocławku i Inowrocławiu. Każdemu oddziałowi będzie podlegała administracyjnie 5 rozbudowanych w terenie działów. Największą rolę z nich będzie odgrywał dział ziemniaków i artykułów pochodnych o bardzo szerokim zakresie działalności. Praca tego działu będzie się opierać nie tylko na własnych placówkach skupu, ale także na współpracy handlowej z placówkami spółdzielczymi i sektorem prywatnym.

Konsumentom zaopatrywani będą przez dział ziemniakowy w następujące artykuły: żytno i jego przetwory, rośliny strączkowe, jarzyny, owoce, masło, sery, jaja, drób oraz takie artykuły mięsne — jak: boczek, smalec i słonina wędzona. Artykuły te dział ziemniakowy będzie również dostarczał do pomorskich państwowych domów towarowych.

Drugi dział hurtowni spożywczych wielobranżowych będzie na terenie większych miast w województwie zaopatrywał w hurde kupiectwo prywatne oraz fabryczne spółdzielnie zamknięte i stolówki.

Hurtownie mieszane (trzeci dział) odegrają tę samą rolę, co hurtownie spożywcze, tylko że na szczeblu powiatowym. Ponadto w zakresie ich działalności będzie wchodzić dystrybucja towarów przemysłowych.

Czwartym działem są powszechnie domy towarowe, które będą pracowały na samodzielnym bilansie, podlegając administracyjnie oddziałom PCH. Domy takie powstaną na naszym terenie już w najbliższym czasie we wszystkich miastach wydzielonych.

Wszystkie biura sprzedaży, przejęte przez PCH od zjednoczeń państwowego przemysłu spożywczego, będą stanowiły piąty dział.

W związku z tym, że Państwowa Centrala Handlowa w działalności swej ograniczy się głównie do handlu na odcinku artykułami spożywczymi, oddział wojewódzki PCH w Bydgoszczy przekazuje swoje inne działy handlowe oddziałom Centralom Zbytu, a przejmując do dystrybucji towary od następujących zjednoczeń: spożywczego, fermentacyjnego, ziemniaczanego, konserwowego i drożdżowego.

Niezależnie od tego PCH na równi ze „Społem” zainicjuje dystrybucję artykułów monopolowych: cukru, zapalek, soli, papierosów i wódki.

W związku z szepowaną propagandą, jakoby reorganizacja PCH spowodowana była deficytową działalnością, warto przypomnieć, że bilans Państwowej Centrali Handlowej (w skali ogólnopolskiej) zamknięty został za rok 1946 268 milionami zysku.

Podkreślić należy, że nowa organizacja działalności PCH w najmniejszym stopniu nie godzi w interesy uczciwego kupiectwa, a przeciwnie, wzmacnia nawet jego pozycję, gdyż hurtownie spożywcze PCH będą zaopatrywały kupiectwo w tanie i dobre towary.

Inowrocław

W dniu wczorajszym w świetlicy partyjnej odbyła się obrada sekretarzy gminnych Komitetu Powiatowego PPR. Sprawy walki ze spekulacją oraz w związku z tym współpracy z bratnią partią PPS, referował I sekretarz Kom. Powiatowego PPR tow. Jaworski. (b)

**KRONIKA
WŁOCŁAWSKA**

Kalendarz Rzym.-Kat. Piusa Pp.
Kalendarzyk Słowiański — Olga.
Wschód słońca: 3.27; zachód — 19.55.
Apteka dyżurna do dnia 18 bm. włącznie przy ul. 3-go Maja 16.
Milicja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.
Straż Pożarna — tel. 12-34.
Karetka Pogotowia PCK — tel. 15-41, ul. Przemiejska 1.
Lekarz dyżurny dr. Mazurkiewicz Adela ul. Cyganka 24.

WYCIECZKA CZŁONKÓW STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO

W niedzielę 13 bm. Stronictwo Demokratyczne organizuje dla swoich członków oraz ich rodzin wycieczkę do Kulina. Zgłoszenia z podaniem liczby osób, wybierających się na wycieczkę, przyjmuje Sekretariat Stronictwa Demokratycznego (3-go Maja 11) w godzinach od 11 do 13. Odjazd autobusem sprzed lokalu Stronictwa w niedzielę o godzinie 9.30. (dw)

ZA KRADZIEŻ PLOTU — 6 MIES. WIEZIENIA

Przed Sądem Grodzkim we Włocławku toczyła się przed kilku dniami rozprawa przeciwko Stefanii Różyckiej i Marii Gaworskiej, oskarżonym o to, że w dniu 1 kwietnia br. we Włocławku, rozebrały i skradły drewniany płot, który był własnością Zarządu Miejskiego m. Włocławka.

Sąd Grodzki postanowił skazać każdą z oskarżonych na sześć miesięcy więzienia, a na mocy artykułu 61 kk wykonanie tej kary zawiesić na okres 4 lat. Ponadto sąd orzekł pobrać po 1.000 złotych opłat sądowych i obciążyć oskarżone solidarnie kosztami postępowania. (dw)

KTO GO ZNA?

W związku z wydaniem władzom polskim byłego policjanta niemieckiego Wilhelma Kruegera ur. dnia 5. 10. 1892 r. znanego w okresie okupacji na terenie Włocławka, którokolwiek posiadałby jakieś informacje o nim, proszony jest o zgłoszenie się do Komendy Powiatowej Milicji we Włocławku, w celu udzielenia wiadomości.

Informacje winny dotyczyć następujących punktów: jakie stanowisko oskarżony zajmował w policji niemieckiej, jakie czynności należały do zakresu jego działalności, jaki był jego stosunek do Polaków, jakich zbrodni do puśczał a się policja niemiecka na Polakach w okresie od 1941 r. — do 1942 i jaki udział w nich brał oskarżony.

PRZYWŁASZCZENIE

Sąd Grodzki we Włocławku rozpatrywał sprawę mieszkanki Grudziądza Władysławy Sosnowskiej, oskarżonej o to, że w dniu 1 marca br. przywłaszczyła sobie rzeczy, będące własnością Marii Bystrzykowskiej, zamieszkałej we Włocławku przy ulicy Słonecznej 25. Sąd postanowił skazać Władysławę Sosnowską na trzy miesiące aresztu, zawieszając wykonanie kary na przeciąg czterech lat. (dw)

ZA KRADZIEŻ BIŻUTERII — 2 LATA WIEZIENIA

Mieszkańca Włocławka Natalia Jurasik została oskarżona o przywłaszczenie garderoby, będącej własnością Franciszki Zalewskiej. Na kilka dni przed tym Jurasik skradła Zalewskiej biżuterię i jedną monetę złotą, pięciorublową. Oskarżona do winy się nie przyznała. Przewód sądowy nie potwierdził faktu przywłaszczenia przez nią odzieży i od zarzutu tego Janasikowa uniewinnił. Natomiast co do kradzieży biżuterii i złota sąd uznał winę za udowodnioną i postanowił wymierzyć oskarżonej karę 2 lat więzienia. (dw)

„KRÓL WŁOCZEGÓW”

W TEATRZE ZIEMI KUJAWSKIEJ

W nadchodzącą sobotę oraz niedzielę tj. w dniach 12 i 13 bm., zespół teatru toruńskiego wystawi na scenie włocławskiej barwną sztukę muzyczną „Król włoczegów”. Sztuka ta posiada dużo walorów scenicznych, ładne melodie, a żywe tempo akcji zaciekawia widzów do końca. Włocławska publiczność teatralna stanie się niewątpliwie licznie na przedstawienia, które jej dadzą miłą i kulturalną rozrywkę. (dw)

164 osoby ukarano za przekroczenie przepisów administracyjnych

Referat karno-administracyjny Zarządu Miejskiego we Włocławku w miesiącu ubiegłym ukarał grzywną za wykroczenia administracyjne 164 osoby.

Największą ilość, bo aż 51 osób ukarano za przekroczenia drogowe, nieodpowiednie jeżdżenie (jazda na rowerze po chodnikach, przekroczenie szybkości) i t. p. Drugie miejsce co do ilości zajmują przekroczenia sanitarne (23 osoby). Wydział administracyjny po stwierdzeniu przez odpowiednie czynniki lekceważenia przepisów sanitarnych nałożył kary na

tych, którzy nie chcą zrozumieć, że przestrzeganie zasad czystości posiada wielkie znaczenie dla zdrowia mieszkańców.

Osobną pozycję stanowią wykroczenia przez myślowe oraz nielegalny handel. Za przekroczenia przemysłowe ukarano 22 osoby; za nielegalny handel 18. Ta ostatnia rubryka jest mniejsza niż w miesiącach ubiegłych, co należy przypisać akcji kontrolerów społecznych.

Nielegalny ubój stwierdzono w 8 wypadkach, skierowując sprawy na drogę karno-administracyjną. Obok tego stosunkowo po-

ważną pozycję stanowią przekroczenia wyznaczonych cen. Za pobieranie nadmiernych cen bowiem ukarano 19 osób, nie licząc 2 osób ukaranych na wniosek Komisji Specjalnej. Niekłą stosunkowo pozycję stanowią kary za przekroczenia przepisów Urzędu Stanu Cywilnego (5 osób) oraz za szkody leśne (4) i przekroczenia łowieckie (1 osoba).

Przeglądając akta spraw karno-administracyjnych dostrzec można fakt recydywy ze strony wielu jednostek. W takich wypadkach sprawy nabierają większej wagi i kierowane są do Sądu. Dla przykładu można przytoczyć, że na właściciela jednego ze sklepów przy ulicy 3-go Maja wpłynęły w krótkim czasie trzy doniesienia karne za uprawianie lichwy. Wydział karno-administracyjny Zarządu Miejskiego skierował tę sprawę do Sądu Okręgowego.

Surowe kary spotkały tych, którzy niszczyli zieleńce, krzewy, trawniki, drzewa oraz wszelką inną roślinność będącą ozdobą naszego miasta.

Smutnym objawem jest fakt okradania grobów cmentarnych z kwiatów. Władze administracyjne podjęły na tym odcinku energiczną akcję, która doprowadziła do ujęcia sprawców. Stwierdzono, że wśród tych osób znajduje się jedna mieszkanka naszego miasta, która kradzieży tej dopuszcza się notorycznie.

Prezydent miasta wydał polecenie zwrócenia szczególnej uwagi na te wykroczenia, które stały się w wielu wypadkach nagminne a wynikają ze zwykłego niedbalstwa. Chodzi tu o sprawy związane z wyglądem Włocławka, ściśle biorąc niszczeniem zieleni oraz zanieczyszczeniem zieleni oraz zanieczyszczeniem miasta. Na przyszłość osoby popełniające tego rodzaju wykroczenia będą karane administracyjnie, a nazwiska ich podawane do publicznej wiadomości. (dw)

RODZICE MOGĄ ODWIEDZAĆ DZIECI NA KOLONIACH

Rodzice dzieci znajdujących się na koloniach letnich „Caritasu” w Kazimierzu Biskupim mogą odwiedzać swe dzieci. W niedzielę dnia 13 bm. z przed biura „Caritasu” odejdzie samochód, który zabierze chętnych do Kazimierza za zwrotem kosztów przejazdu. Zgłoszenia na wyjazd winny być dokonane do dnia 12 b. m. do godz. 12-tej telefonicznie pod nr. 15-78. (dw)

Notowania cen

Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy w dniu 9 lipca 1947

Cena handlowa franko wagon stacji załadowania parytet BYDGOSZCZ za towar średniej jakości handlowej. Cena orientacyjna za 100 kg

Pszenica	zł 3.700 do 4.000
Żyto	2.500 „ 2.700
Jęczmień przemiał.	3.400 „ 3.500
„ browarniany	3.900 „ 4.000
Owies pastewny	3.800 „ 4.000
Mąka pszenna 80 proc.	7.100 „ 7.200
Mąka żytnia 90 „	3.900 „ 4.000
otrępy pszenne	2.200 „ 2.300
„ żytnie	1.900 „ 2.000
„ jęczmienne	1.900 „ 2.000
„ kukurydziane	1.900 „ 2.000
groch Victoria	4.600 „ 4.800
„ Folgera	3.800 „ 4.000
„ polny	3.300 „ 3.400
wyka letnia	3.700 „ 3.800
peluska	3.700 „ 3.800
łubin złoty	2.600 „ 2.700
„ niebieski	2.500 „ 2.600
„ nie gorzki	3.000 „ 3.200
seradela	3.800 „ 4.100
rzepak zimowy	10.500 „ 11.500
siemie lniane	18.000 „ 14.000
siano prasowane	600 „ 650
Gorzeyca	9.500 „ 10.500
Sioma prasowana	400 „ 450
Podaż mała	
Tendencja: spokojna	

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Gazetę Kujawską”

Przekupnie podbijają ceny na rynku

W okresie walki z lichwą i spekulacją nie od rzeczy będzie zwrócenie uwagi na pewne drobne pozornie, lecz istotne wypadki, które zdarzają się na naszym rynku, na placu Dąbrowskiego. W chwili przywiezienia przez kogoś ze wsi towaru, wóz jego otacza gromadka przekupników, którzy wykupują towar w całości, podbijając ceny.

Oto przykład. Gospodarz z okolicy przywiózł na targ wianę. W pewnym oddaleniu od placu targowego został on zatrzymany na ulicy przez kobietę, która zapylała go o cenę towaru. Otrzymałszy odpowiedź: „20 złotych za kilogram”, zakupiła cały ładunek. Ten sam towar ukazał się wkrótce w sprzedaży w cenie po 50 złotych za kilogram, a więc zysk pośrednika w

tych wypadkach wyniósł więcej jak 100 proc. Podobne wypadki zdarzają się i na innych ulicach, gdzie wiozący towary ze wsi są zatrzymywani przez przekupników.

Rozumiemy dobrze zapobiegliwość jednak, starających się zapewnić sobie posiadane towaru, niemniej nasuwa się w tym wypadku pytanie, dlaczego przy tej okazji spekulują, pobierając niedozwoloną marżę zarobkową. To też z uznaniem podkreślić należy, że walkę z tego rodzaju postępowaniem podjęły nie tylko władze, ale i szeroki ogół społeczeństwa. Coraz więcej osób zdaje sobie sprawę z tego, że poczynania jednostek, zmierzających do osiągnięcia łatwego zysku godzą w interes ogólny wszystkich konsumentów. (dw)

Józef Skujbieda uniewinniony

Sąd Okręgowy we Włocławku rozpatrywał sprawę Józefa Skujbiedy, byłego oficera żywnościowego, aresztowanego dnia 7 listopada 1946 roku pod zarzutem, że w latach 1940—1945 we Włocławku idąc na rękę władzom okupacyjnym niemieckim, jako majster firmy budowlanej w celu zwiększenia wydajności pracy robotników, zarządzał samowolnie przedłużanie godzin pracy, bił pracowników zwa-

szcza nieletnich, donosił kierownikowi firmy o uchybieniach robotników i wskazywał tych, którzy mieli być wywiezieni do Niemiec na roboty.

Sąd Okręgowy po rozpatrzeniu sprawy Józefa Skujbiedę uniewinnił. Sąd oparł się na zeznaniach świadków, którzy stwierdzili, że chłopcy w firmie Pawła Kruegera przez zle zachowywanie się podczas pracy zmuszali Skujbiedę do użycia siły. (dw)

Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Szkół Wyższych

W Zarządzie Miejskim odbyło się zebranie organizacyjne oddziału włocławskiego Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Szkół Wyższych. Przy województwach istnieją już oddziały wojewódzkie tego towarzystwa. We Włocławku utworzono tymczasowy zarząd w składzie: wiceprezydent Czarkowski, jako przewodniczący, mgr. Bielachowski — wiceprezes, dyr. Weso-

łowski — jako skarbnik, mgr. Kozłowski — jako sekretarz oraz ob. Grzelak i red. Andrzejkiewicz jako członkowie zarządu. Oddział podejmie pracę na jesieni, kiedy przeprowadzone zostaną wybory i będzie dążył do niesienia pomocy moralnej i materialnej niezamożnej młodzieży akademickiej. (dw)

Ze sportu

„Czulów” -- „Orzeł” 3:1

W ub. niedzielę rozegrano we Włocławku na Stadionie Miejskim mecz piłkarski pomiędzy drużyną śląską „Czulów” a Robotniczym Klubem Sportowym „Orzeł” z Włocławka. Mecz ten należał do cyklu rozgrywek o mistrzostwo piłkarskie Polski drużyn fabryk papierniczych. Drużyna śląska zaprezentowała się jako zespół twardy i ambitny o znacznych walorach technicznych. Goście grali może niezbyt efektow-

nie, niemniej akcje ich były planowe i nie traciły czasu na bezproduktywne efekty optyczne. Mieli „ciąg na bramkę”, gdzie starali się strzelać bez opóźniania. Drużyna „Orla” nie miała swego dnia. Akcje rwały się kilkakrotnie i dostrzeżliwni skłonności do indywidualnych wypadów. Znaczący wpływ na wynik miały zderzenia. Wynik ostateczny 3:1 dla drużyny śląskiej. Sędziował ob. Stachiewicz. (dw)

Zbierajmy zioła lecznicze

Sprawa ta nie raz już była omawiana na łamach prasy, a mimo to zawsze żywcem, z wazną i przypomnieć ją należy. Obecnie tym bardziej powinniśmy zbierać rośliny lecznicze, gdyż brak jest w aptekach wielu środków leczniczych względnie są tak drogie, że nie każdy może je sobie kupić.

Zioła lecznicze zbieramy dla własnego domowego użytku, jak też i na sprzedaż, tym bardziej, że obecnie cena ich bardzo wzrosła. Kto chce zbierać zioła lecznicze, musi je dobrze poznać, by nie nabierał podobnych, lecz bezużytecznych lub nawet szkodliwych. Trzeba także dokładnie wiedzieć, co z danej rośliny zbierać — liście, kwiaty, korzenie, owoce, czy całą roślinę. Kiedy zbierać, jak je suszyć i gdzie przechowywać. Zie ususzone rośliny, za późno lub za wcześnie zebrane, nie mają wartości leczniczej. Dobrze ususzone rośliny zachowują swą naturalną barwę tylko w ciemnym, ale nie w zbyt ciemnym odcieniu. Wszystkie rośliny z wyjątkiem ich korzeni i kłaczy suszymy w cieniu. Rośliny zbieramy w dzień pogodny po deszczu lub obfitej rosie. Nie należy zrywać wszystkich roślin na danym miejscu, zawsze

trzeba kilka zostawić dla rozmnażania. Nie wolno wrywać roślin z korzeniami, tylko obcinać nożem lub nożyczkami. Zrywając liście nie należy psuć całego drzewka. Zbierać rośliny lecznicze tam, gdzie rosą masowo.

Obecnie można zbierać:
Liście: Brzozy zwyczaj., babki szeroko i wąskoistne, pokrzywy zwyczaj. Później: Wilczej jagody (Fol. Beladruinae), nastąpiacy (Fol. Digitalis purp.), laska czarna (Fol. Hyoscyami), mięty kędzierz. lub pieprz (Fol. Menthe crispae-piper), szalwi (Fol. Salviae).
Kwiaty: Lipy-głogu zwyczaj., martwej pokrzywy, lawendy, nagietka. Później: rumianku, krwawniku, bzu czarnego, bławatku, dziewanny, akacji, malwy czarnej, wrotyczu, kocanki żółtej, ostróżki zbożowej.

Całe zioła: Bratki polne, dziurawiec, macierzanka, jaskółcze ziele, marzanna wonna, rdest ptasi, piolun, tosznik, centuria (tysiącchnik), skrzyp polny, tymianek, świetlik, mníšek lekarski.

Kłaczce: Pięciornik, tatarak, perz.
Korzenie: Lubiczyk, lopian, mníšek lekarski, dzięgiel, prawoślaz, żywakost, Prof. W.

Admin.: Włocławek, ul. Brzeska 4. Telefon 11-26
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.
Wzrusantów przyjmuje Administracja codziennie od godz. 8 rano do 12-iej, w niedzielę i święta od godz. 8-iej do 10-iej.
Adres Redakcji: Bulwary 24, tel. 17-77.
(godziny przyjęć: 11—12)
Wydawca: „Trybuna Pomorska”
Ogłoszenia lamowe: do wielkości 100 mm za 1 mm 37,50 zł., od 101 do 200 mm za 1 mm 45,— zł., powyżej 200 mm za 1 mm 60,— zł. Mikrotyt: do wielkości 50 mm za 1 mm 30,— zł., od 51 do 100 mm za 1 mm 37,50 zł., od 101 do 150 mm za 1 mm 60,— zł., powyżej 150 mm za 1 mm 90,— zł. Ogłoszenia drobne — słowo: handlowe 20,— zł., osobiste, poszuk. rodzin, zguby 15,— zł., poszuk. pracy 10,— zł. Tytułem drukiem 100 proc. drożej — Minimalna ilość 10 słów — Maksymalna ilość 40 słów. Ogłoszenia drukowane w niedzielę i święta 30 proc. drożej. Miejsce zast. zeżone w tekście 100 proc. drożej — Układ tabel, 100 proc. drożej.

Nasi młodzi przyjaciele pisza

W Grabowcu pod Toruniem zorganizowana została kolonia letnia dla dzieci czat i chłopców, na której przebywa obecnie liczna gromada naszych młodych obywateli i obywateli. O tym jak czują się na kolonii świadczy wiadomość, którą przekazują zbiorowo za naszym pośrednictwem swym bliskim.

Dzieci piszą: „My chłopcy i dziewczynki kolonii letniej w Grabowcu zorganizowanej przez MKOS w Toruniu, czujemy się bardzo dobrze, jest nam wesoło i przeżywamy wiele pięknych chwil na łonie przyrody. Naszych kochanych rodziców, krewnych i opiekunów mile pozdrawiamy“.

Od siebie życzymy młodym wczasowiczom dalszych uciech na kolonii, przede wszystkim zaś nabrania zdrowia i sił do czekającej ich pracy szkolnej.

Kronika toruńska

Rozdział mydła i art. spożywczych na karty. — Wydział Apropowizacji w Toruniu, podaje do wiadomości, że ludność miasta Torunia otrzyma na karty zaopatrzenia obowiązujące na m-c maj 1947 r., w czasie od 14 do 20 bm. Mydło do prania na karty kat. I odcinek nr 39 po 1 kaw. wagi 0,2 kg, w cenie 3,50 zł za 1 kawalek.

Na karty zaopatrzenia obowiązujące na miesiąc czerwiec br. tłuszcz kokosowy — na karty kat. II odc. nr 30 0,75 kg, IR odc. nr 30 0,5 kg, dodatek C odc. nr 2 0,25 kg, M odc. nr 35 0,25 kg, w cenie 44,— zł za 1 kg.

Konserwy mięsne — na karty kat. II odc. nr 29 po 0,25 kg, III odc. nr 28 po 0,375 kg, IR odc. nr 28 0,5 kg, IIR odc. nr 28 0,25 kg, dodatek D odc. nr 15 0,25 kg, w cenie 13,50 zł za 1 kg.

Na karty zaopatrzenia obowiązujące na m-c lipiec br. margaryna — na karty kat. I odc. nr 30 po 1 kg, II odc. nr 30 po 0,75 kg, IR odc. nr 30 po 0,5 kg, dodatek C odc. nr 10 po 0,25 kg, M odc. nr 15 po 0,25 kg, w cenie 51,— zł za 1 kg.

Mąka pszenna 80 proc. — na karty kat. I odc. nr 9 po 2 kg 80 proc., IR odc. nr 9 po 0,5 kg 80 proc., IR odc. nr 9 po 0,5 kg UNRRA. Mąka pszenna 80 proc. w cenie 1,40 zł za 1 kg, mąka UNRRA w cenie 2,— zł za 1 kg.

Punkty rozdzielcze rozliczają się ze sprzedawcy do dnia 24 bm. Kto w wyznaczonym terminie wyżej wymienionych artykułów nie odbierze, traci prawo do ich nabycia.

Przyjęcia w Poradni Dentystycznej. — Wydział Zdrowia zawiadamia, że Poradnia Dentystyczna w Miejskim Ośrodku Zdrowia (ul. Dekerta 1) będzie czynna przez okres wakacji w godz. od 8-mej do 12-tej. Dzieci, które nie wyjechały na kolonie mogą w tym czasie leczyć zęby. Dzieci szkół powszechnych, przedszkoli i kobiety ciężarne korzystają z Poradni bezpłatnie, Poradnia szkolna wznowi przyjęcia w dniu 1 sierpnia br.

Dnia 13 lipca odbędzie się w Toruniu wielka konferencja naukowa w rektoracie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika celem omówienia zagadnień naukowych i organizacyjnych w związku ze spodziewaną reformą studiów uniwersyteckich. W obradach weźmie udział wiceminister oświaty Eugeniusz Krassowska. (O)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika otrzymał ostatnio w darze od obserwatorium astronomicznego w Harvard — Stany Zjednoczone Ameryki Półn. — lunetę, połączoną ze spektroskopem dla obserwacji gwiazd. Jest to jedyna tego rodzaju działająca luneta w Polsce. Wartość jej już przed wojną wynosiła wiele milionów złotych. Zostanie ona zmontowana w obserwatorium UMK w Piwnicach, pow. toruński. (O)

W sobotę dn. 12 bm. w sali konferencyjnej Miejskiej Rady Narodowej odbędzie się zebranie, celem wyłonienia komitetu obchodu rocznicy manifestu PKWN w dniu 22 lipca. Dzień ten jest świętem Demokracji Polskiej. (S)

Posiedzenie Pow. Rady Narodowej w Toruniu

Dnia 9 lipca pod przewodnictwem mgr. Władysława Dudka odbyło się posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej pow. toruńskiego. Po wprowadzeniu nowego radnego Jana Kołozyskiego zatwierdzono skład powołanej przez prezydium Społecznej Komisji Kontroli Cen, wybrano członków Obywatelskiej Komisji Podatkowej dla obwodu urzędów skarbowych w Toruniu i Chełmży. Po uchwaleniu zmiany taryfy za przejazdy samochodami, furmanką i rowerem Rada wysłuchała sprawozdania powiatowego lekarza weterynarii. Rada postanowiła interweniować u władz kolejowych w kierunku zmiany rozkładu jazdy dla linii Toruń—Czarnowo i Chełmża—Melno, ponieważ obecny rozkład paraliżuje w wielkim stopniu życie tych okolic, nie odpowiadając potrzebom ludności tych okolic w powiecie. Podobnie postanowiono usprawnić komunikację dla ludności Nowej Wsi koło Lubicza, uruchamiając prom przez Drwęcę dla oszczędzenia czasu i drogi mieszkańcom, pragnącym udać się do Lubicza. (O)

Aparat do latania poruszany siłą mięśni

Czyżby zbliżała się era uskrzydłonej ludzkości

Prof. Gołubiew obiecuje nam skrzydła

W czasach, gdy legendamy Ikar, zapragnął śladem bogów wzbić się w przestworza, lub gdy Leonardo da Vinci, genialny artysta Odrodzenia, długo zastanawiał się nad możliwościami uskrzydlenia człowieka, ukazanie się potężnej sylwetki nowoczesnego transportowca, a nawet skromnej maszyny latającej pierwszych lotników braci Wright, byłoby uważane za dzieło nadprzyrodzonych sił.

Dziś otrzaskaliśmy się z zawrotnym postępem techniki i nikogo już nie dziwią coraz to nowe zdobycze na tym polu. A jednak ostatnie projekty unowocześnienia komunikacji powietrznej wyglądają znowu jak bardzo nierealne i fantastyczne plany.

Najnowsze modele ogromnych samolotów, poza zasadniczymi różnicami w budowie silnika, posiadają zupełnie inny, niż dotychczas kształt i linię. Zniknie kadłub, skurczy

się do maleńkich rozmiarów ogon, a rozbudowane do maksimum potężne skrzydła upodobnią samolot do walki. Załoga składająca się z 15 osób, będzie umieszczona w szklanej przezroczystej gondoli, zaopatrzonej w niesłychanie wielką ilość precyzyjnych przyrządów i automatów. W samej tylko kablinie inżyniera pilotującego, będzie ich około 200 (!). Szybkość takiego samolotu na skutek zmniejszenia się oporu powietrza, będzie naturalnie o wiele wyższa, niż dotychczasowych modeli.

Przeciwnieństwem do samolotu o rozbudowanych skrzydłach ma być amerykański model na rok 1947, o bardzo cienkim i wydłużonym kadłubie, o dziwnie wyłamanym skrzydłach i fantastycznie rozczepionym ogonie. Jeżeli konstruktorzy tego najnowocześniejszego statku powietrznego, podają cyfry choćby tylko trochę zbliżone do prawdy, samolot

taki, lecąc na wysokości 12.000 mtr. rozwijałby szybkość większą od szybkości głosu, bo 1.600 km. na godzinę. Przy takiej szybkości i wysokości siła tarcia powietrza o skrzydła i kadłub rozgrzewałaby je do temperatury 115 st. Celsjusza. Wątpliwy jednak, by ten projekt tak fantastyczny przedko został zrealizowany.

W każdym bądź razie postęp w lotnictwie jest ogromny i wprost rewelacyjny. Jeszcze w 1939 roku największa szybkość osiągnięta przez samolot transportowy wynosiła 323 km. na godzinę, w roku ubiegłym rekord szybkości wzrósł do 467 km. a przewiduje się że w roku bieżącym statki stratosferyczne mając zasięg, przeszło 6.000 km. rozwiną szybkość 673 km. na godzinę.

Nowoczesne lotnictwo posiada nieograniczone możliwości transportowe i w miarę jego rozrostu mogą się dość istotnie zmienić warunki naszego życia.

Jeden z wybitnych uczonych Andre Larbarthe w swych wizjach niedalekiej, według niego, przyszłości snuje projekty jak to każdej nocy i dnia z różnych lotnisk całego świata będzie startowało dziesiątki tysięcy pasażerów, aby na urlop, odpoczynek czy dla ułatwienia spraw przenieść się z Ameryki do Rosji, z Australii do Anglii, z Chin do Hiszpanii i t. d. Nawet obszary arktyczne zostaną pokryte siecią nadziemnych stacji dla obsługiwanego bezpośrednich i długodystansowych lotów.

A jednak mimo niesłychanych osiągnięć nauki i techniki, proste na pozór pragnienie uskrzydlenia ludzi ciągle jeszcze nie postąpiło naprzód. Ostatnio zajął się tą sprawą jeden z najsłynniejszych uczonych radzieckich członków Akademii Nauk w Moskwie prof. Gołubiew, który poświęca wiele czasu na badanie lotu owadów i ptaków. Na podstawie obserwacji, uczony wraz ze swymi współpracownikami dokonał w laboratorium aerodynamicznym Uniwersytetu moskiewskiego, wielu ciekawych spostrzeżeń oraz opracował szereg dokładnych formuł dotyczących mechanizmów napędzie skrzydłowym.

Prof. Gołubiew twierdzi, że maleńkie samolotki bez motoru, poruszane siłą mięśni człowieka, są kwestią nie tak dalekiej przyszłości. Człowiek zaopatrzony w skrzydła, nie będzie wzbijał się na bardzo znaczną wysokość, ale w każdym razie będzie mógł szybować spokojnie w przestworzach, jak ptak, który pobudził ludzką fantazję i wskazał czło-wiekowi kierunek nieba.

Program radiowy

SOBOTA, DNIA 12 LIPCA

6.00 Transmisja programu ogólnopolskiego.
6.50 Program na dzień bieżący — Bdg.
6.57 Transmisja programu ogólnopolskiego.
8.30 Muzyka poranna z płyt — Bdg. 8.55 Wiadomości miejscowe i ogłoszenia — Bdg.
11.57 Transmisja programu ogólnopolskiego.
13.10 Muzyka operetkowa. Orkiestra PR pod dyr. A. Rejzera, Halina Ottoczek i Witold Kociński — śpiew — Bdg., f. ogp. 14.00 Przegląd prasy pomorskiej — Bdg. 14.10 Muzyka na dwa fortepiany — Tadeusz Polański i Józef Rostawski — Bdg. 14.35 Rozmowa z radioluchaczami — Bdg. 14.40 Muzyka taneczna z płyt — Bdg. 15.00 Transmisja programu ogólnopolskiego. 18.30 Wiadomości z Pomorza — Bdg. 18.35 Koncert żywych — Bdg. 18.58 Transmisja programu ogólnopolskiego.

Polak urodzony w Berlinie skazany w Bydgoszczy za defraudację i fałszerstwo

Bydgoski Sąd Okręgowy, któremu przewodniczył sędzia S. O. Kunicki rozpatrywał wczoraj sprawę Edmunda Michałowskiego ur. 1914 r. w Berlinie, obywatela polskiego.

Michałowski z zawodu buchalter zamieszkiwał stałe w Jarocinie pod Poznaniem przy ul. Kościuszki 51. W drugiej połowie ub. r. powierzone mu funkcje kierownika finansowego Okręgowego Urzędu Samochodowego w Bydgoszczy, Edmund Michałowski został aresztowany 12 maja br. na skutek ujawnienia nadużyć, jakich się dopuścił na swym stanowisku w O. U. S.

1 października ub. r. oskarżony Michałowski podjął czelkiem z Narodowego Banku Polskiego w Bydgoszczy 136.000 zł. dla swego Urzędu, Z zastrzeżeniem sumy oddał w kasie

Urzędu Samoch. 36.000 zł., a 100.000 zł. przywłaszczył sobie. Przepięstwo Michałowskiego było tym większe, że dopuścił się on fałszerstwa przerabiając w księżce kredytów Okr. Urzędu Samoch. pozycję 36.000 zł., dopisując przed tą liczbą jedynkę.

Oskarżony na wnie śmiał się przed sądem, oświadczając, że podjął rzeczywiście 136.000 zł. lecz nie wie gdzie się podziła brakująca suma 100.000 zł.

Sąd na mocy §§ 286 i 187 k. k. wydał wyrok skazujący Edm. Michałowskiego za defraudację na 3 lata więzienia, oraz za fałszerstwo na 2 lata. Karę 2-letnią sąd darował na mocy amnestii, a wymierzoną karę 3-letnią zmniejszył do połowy.

Tak więc nieuczciwy pracownik zamknięty został w więzieniu na półtora roku. (D)

Wielkie wyścigi kolarskie o torowe mistrzostwo miasta Bydgoszczy

W niedzielę 13 bm. o godz. 15 odbędą się na Stadionie Miejskim torowe wyścigi kolarskie o tytuł mistrza Bydgoszczy.

Wyścigi powyższe zapowiadają się bardzo ciekawie, gdyż startować będą zawodnicy z Poznania, Gniezna, Włocławka, Grudziądza, Wrocława i Bydgoszczy z Ritterem na czele. Między innymi zobaczymy pojedynkę Rittera z szosowym mistrzem Bydgoszczy Vogtem z Poznania. Ritter obecnie zapowiedział rewanż za poniesioną porażkę.

Poza tym odbędą się dwa mecze piłkarskie, w których wezmą udział WMKS „Partyzant“

NIEZWYKŁY REKORD W TENISIE

W Sopocie, gdzie odbywają się rozgrywki o narodowe mistrzostwo Polski w tenisie ustanowiono wczoraj niezwykle rekord. Po trzygodzinnej walce, w której w pewnym okresie doszło do 97-razowej bezpośredniej wymiany piłek, Chytrowski pokonany został przez Piontka. Był to w całym tego słowa znaczeniu mecz długodystansowy, walka zażarta trzymająca w napięciu znużoną niemniej niż graczy publiczność. Piontek wygrał 1:6, 6:3, 4:6, 6:2, 8:6.

Do Sopotu przybyli już wszyscy zgłoszeni tenisisci, przyjechał również Hebda.

W singlu panów m. in. Kotacz II pokonał Skoneckiego II 6:3, 6:4, 6:4. Płoczyński pokonał Jelonka 6:1, 6:1, 6:2, a Hebda wygrał w tym samym stosunku z Kucharskim.

W grze pojedynczej pań: Hojanówna wygrała z Ginterową 6:1, 6:1. Szeracówna z Jelniczką 6:2, 6:2. Włócirowska z Zygmanowską 6:2, 7:9, 6:2. (D)

WALASIEWICZÓWNA NA MISTRZOSTWACH W AMERYCE

Stanisława Walasiewiczówna zgłosiła swój udział w lekkoatletycznych mistrzostwach Ameryki, które odbędą się w San Antonio. W zawodach tych Walasiewiczówna startować będzie w biegu na 100 i 200 m., oraz w skoku w dal. (D)

Wąbrzeźno

„DZIEŃ KONIA“

Powiatowe Koło Hodowców Koni w Wąbrzeźnie, urządza pod protektoratem ob. starosty Sajana w dniu 12 br. o godz. 15-tej na targowicy w Wąbrzeźnie „Dzień Konia“ celem okazania rozwoju hodowli. Program imprezy obejmować będzie następujące punkty: pokaz ogierów, pokaz klaczy, konkurs wozów chłopskich, premiowanie klaczy, wyścig koni chłopskich na trasie 3 km., woltżerka, rozdanie nagród oraz wymiana sztuk hodowlanych przy pośrednictwie komisji. Po pokazie odbędzie się w Dworze Wąbrzeskim zabawa ludowa. Zarząd Koła wzywa wszystkich zainteresowanych jak najliczniej wzięcie udziału w imprezie. (P)

WKS „Burza“ i KKS Chojnice. Gospodarzami imprezy jest z polecenia Pom. Okr. Zw. Kolarskiego Bydgoskie Towarzystwo Cyklistów.

PRZED LEKKOATLETYCZNYMI MISTRZOSTWAMI POLSKI

W środę w lokalu PZLA w Warszawie odbyła się konferencja zorganizowana przez Polski Związek Lekkoatletyczny. Głównym tematem obrad była sprawa zbliżających się mistrzostw Polski w lekkoatletyce męskiej.

Dotychczas wpłynęło 206 zgłoszeń z całej Polski. Mistrzostwa te nabierają specjalnego znaczenia również i ze względu na 25-letni jubileusz Stołecznego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego. Mistrzostwa rozgrywane będą w ciągu dwóch dni 12 i 13 bm. w Warszawie. (D)

SKŁAD DRUŻYNY POLSKIEJ NA MECZ PIŁKARSKI Z RUMUNIA

Wczoraj został ustalony skład reprezentacji piłkarskiej Polski na mecz z Rumunią. Barw Polski bronić będą:

W bramce Brom. w obronie Barwiński i Flanek, w pomocy Jabłoński I, Parpan, Jabłoński II, w ataku Giergiel, Gracz, Świącz, Kula-wik i Nowak. (D)

UNIEWAŻNIAM legitymację PPR księżczkę wojskową, zaświadczenie repatriacyjne Tomaszewicz Józef zam. maj. Muchowice gm. Fałborz pow. Włocławek. (315)

POTRZEBNA rutynowana sekretarka dla Szkoły Przemysłowej. Zgłaszać się w Firmie MUHSAM, Włocławek Kościuszki 2. (316)

ZAGUBIONO: Świadcstwo tożsamości dwóch koni, wszelkie dokumenty gospodarskie, kwity podatkowe i kontygentowe, dowody osobiste oraz około 15.000 zł. na nazwisko, Władysław Jaranowski ur. 17. 6. 1902 r. zamieszkały w Nowej Turzy pow. lipnowski. (317)

TOKARZY narzędziowych, ślusarzy wykwalifikowanych. Zatrudnia Zjednoczone Motownie Mechaniczne — Włocławek ul. Kapitulna nr. 4. (318)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Moszczyński Antoni zam. Topólka wieś Torzewo pow. niezawski. (319)

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód na konia, Skibiński Hilary zamieszkały w Adamowie, gm. Chrostkowo, pow. rypiński (wałach gnia-dy urodz. 1938 r. b-o wzrost około 165 cm.).

UNIEWAŻNIAM legitymację służbową nr. 4473 wydana przez Wojewódzką Komendę M. O. w Bydgoszczy — Holbecki Tadeusz (712)

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód na konia, Skibiński Hilary zamieszkały w Adamowie, gm. Chrostkowo, pow. rypiński (wałach gnia-dy urodz. 1938 r. b-o wzrost około 165 cm.). (709)

SPÓŁDZIELNIA PRACY DEKARZY

z odp. udz.
w Bydgoszczy Śniadeckich 4, Tel. 11-98
jedyna na terenie Pomorza
wykonuje wszelkie prace dekarские.
(711)

KOMUNKAT

Fundusz Apropowizacyjny Oddział w Toruniu podaje do wiadomości, że z dniem 15. VII. 1947 r. obowiązują na terenie województwa pomorskiego w akcji związanej następujące ceny na zboże; płacone rolnikowi przez aparat handlowy:

a) żyto	zł. 2.400 za 100 kg
b) pszenica	„ 3.600 „ 100 „
c) jęczmień	„ 2.400 „ 100 „
d) owies	„ 2.500 „ 100 „

Marża zaobkrowa dla aparatu handlowego wynosi przy żytcie, jęczmieniu i owsie zł. 200, a przy pszenicy zł. 300 na 100 kg.

Relacja artykułów przemysłowych pozostaje bez zmian. (710)